

תאריך חתימת המסמך: 21.6.2023

בבית-המשפט המחוזי בנצרת
בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עמ"מ 06-23-

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה – מועצה אזורית גלבע **בעניין:**

ע"י ב"כ איתן לירז ושות', עורכי דין
מדרך מנחם בגין 52 תל-אביב 6713701
טל': 03-5377388 ; פקס': 03-5377399
דוא"ל: bar_s@lirazlaw.com

העותרת

ג ד

1. רשות הרישוי – הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז צפון

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז צפון
מתחם מול הרים (קומה 3), נוף הגליל
טל': 073-3922810 ; פקס: 02-6467072
דוא"ל: mazkirut-nz-ezrachi@justice.gov.il

- 2. חוות טורבינות כפר יתזקאל שותפות מוגבלת
- 3. חוות טורבינות עין חרוד שותפות מוגבלת
- 4. חוות טורבינות בית אלפא שותפות מוגבלת
- 5. חוות טורבינות חפציבה שותפות מוגבלת

המשיבות 2 - 5 ע"י ב"כ עוה"ד רונן ירדני ואח'
ממשרד ארדינטט, בן נתן, טולידאנו ושות', עו"ד
מרחוב ברקוביץ 4, תל אביב 6423806
טל': 03-7770111 ; פקס': 03-7770101
דוא"ל: office@ebnlaw.co.il

6. רשות הטבע והגנים

ע"י ב"כ עוה"ד יונתן הראל ואח'
ממשרד טויסטר ושות', עו"ד
מדרך בן גוריון 2 (מגדל ב.ס.ר 1), בני ברק 5110802
טל': 03-7553800 ; פקס': 03-7553801
דוא"ל: htlaw@htlaw.co.il

- 7. המשרד להגנת הסביבה
- 8. משרד האנרגיה
- 9. משרד הבריאות
- 10. משרד החקלאות

המשיבים 7-10 ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז צפון (אזרחי-מנהלי)
מתחם מול הרים (קומה 3), ת.ד. 817
נוף הגליל 1710801
טל': 073-3922810 ; פקס: 02-6467072
דוא"ל: Mazkirut-NZ-Ezrachi@justice.gov.il

המשיבים

פרקליטות מחוז צפון אזרחי
22-06-2023
נתקבל

מסירה אישית
שעה: 11:00

עתירה מנהלית

מוגשת בזאת עתירה מנהלית בהתאם לסעיף 15(1) לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, תש"ס – 2000, וכן בקשה לצו ביניים בהתאם לסעיף 9 לחוק.

עתירה זו מוגשת כנגד החלטות רשות הרישוי – הוועדה המתוזזית לתכנון ובנייה מחוז צפון ("רשות הרישוי המחוזית"), מיום 7.6.2023, אשר נפל בה פגם היורד לשורשו של עניין, עת אישרה את החלטתה מיום 23.5.2023, ליתן היתרי בנייה מכוח התכניות ("החלטה"), החלטה אשר התקבלה בהתבסס על פרוטוקול שסולף, "בושל" ולא שיקף את האמור בישיבת צוות המעקב מיום 22.5.2023 ("פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף"), וזו בלשון המעטה. כל זאת גם לאחר שפרוטוקול ישיבת צוות המעקב תוקן (לאחר הערות חברי צוות המעקב) ביום 4.6.2023 ("פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המתוקן").

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להורות על ביטול החלטות רשות הרישוי המחוזית ליתן את היתרי הבנייה הבאים: (1) מסי 10000215683-1; (2) 1000213237-1; (3) 10000223511-1; ו- (4) 10000223586-1 (להלן ביחד: "היתרי הבנייה"), אשר ניתנו בניגוד לדין, בקשר עם תכניות טורבינות הרוח הבאות: (1) בכפר יחזקאל (תכנית מסי 204-0284679); (2) בעין חרוד (תכנית מסי 204-0284539); (3) בתפציבה (תכנית מסי 204-0664482); ו- (4) בבית אלפא (תכנית מסי 204-0305110) (להלן ביחד: "התכניות"). וכן ליתן כל צו ואו סעד אחרים שיראה לצבוח ולצודק. לבסוף, יתבקש בית המשפט הנכבד להשית על המשיבים את הוצאות העותרת, לרבות שכר טרחת עורכי הדין בצירוף מע"מ כדין.

יצוין כי בד בבד עם עתירה זו מוגשת לבית-המשפט הנכבד בקשה למתן צו ארעי וצו ביניים, שמטרתה למנוע סיכול בירורה של עתירה זו לגופה, הכל כמפורט בהרחבה בבקשה. ההדגשות במובאות להלן אינן במקור אלא אם צוין אחרת.

ואלה נימוקי העתירה:

א. מבוא ותמצית הטענות

1. עניינה של עתירה זו בהחלטה שגויה מן היסוד של רשות הרישוי - הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה צפון מיום 7.6.2023, אשר נפל בה פגם היורד לשורשו של עניין, עת אישרה את החלטתה מיום 23.5.2023, ליתן היתרי בנייה מכוח התכניות ("החלטה"), החלטה אשר התקבלה בהתבסס על פרוטוקול שסולף, "בושל" ולא שיקף את האמור בישיבת צוות המעקב מיום 22.5.2023 ("פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף"), וזו בלשון המעטה. כל זאת גם לאחר שפרוטוקול ישיבת צוות המעקב תוקן (לאחר הערות חברי צוות המעקב) ביום 4.6.2023 ("פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המתוקן").

כל זאת תוך שרשות הרישוי המחוזית (1) החליטה בניגוד מוחלט להמלצות 5 חברי צוות מעקב (מתוך 7), בהם נציגי משרדי הממשלה והגופים הרגולטוריים המומחים בתחום (רטיג, המשרד להגנת הסביבה, משרד הבריאות ומשרד התקלאות); (2) אימצה את המלצות חבר צוות המעקב היחיד (מר לירו רותם – עובד לשכת התכנון בוועדה המחוזית); (3) נוהגת בניגוד מוחלט ובסתירה חזיתית עם אמירות וטענות הוועדה המחוזית בהליכים קודמים לגבי חשיבות המלצות צוות המעקב, הכל כמפורט בהרחבה להלן.

הענתק ההחלטה מיום 7.6.2023 מצ"ב ומסומן נספח 1.

העתק פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף מצ"ב ומסומן נספח 2.

העתק פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המתוקן מצ"ב ומסומן נספח 3.

2. כבר בפתח הדברים תדגיש העותרת, כי אין היא מבקשת למנות את בית המשפט לתפקיד רשות הרישוי המחוזית, ובוודאי שלא לתפקיד צוות המעקב. יחד עם זאת, כפי שנראה להלן, התנהלות רשות הרישוי המחוזית מחייבת את התערבות בית המשפט לאור הפגמים הרבים שנפלו בעבודת רשות הרישוי המחוזית היורדים לשורשו של עניין. התנהלות זו מחייבת את בית המשפט הנכבד, בניסיונות אלה, לפסול את החלטות רשות הרישוי המחוזית ולהורות לה לאמץ את המלצות צוות המעקב, אשר קיים לראשונה דיון מעמיק

ומקצועי שנמשך למעלה משלוש שעות ובסופו המליץ ברוב מוחץ על התניית מתן צו תחילת עבודות בהשלמת פעולות ניטור לאחר כיסוי המאגרים, הן מטעמים מקצועיים, הן לאור לקחי העבר, בו הגישו היזמים דוחות מוטעים ולא מדויקים (וזו בלשון המעטה) והן כדי למנוע מעשה עשוי, בו לא יהיה ניתן להיזו את מיקום הטורבינות, הכל כמפורט להלן.

3. **חשיבות עתירה זו הינה קריטית.** ככל שחלילה בית המשפט הנכבד לא ייעתר למתן הצווים המבוקשים, הרי שעלול להתרחש מצב בו תוצאות פעולות הניטור יחייבו- כפי שצוות המעקב (המומחים) חושש שכך יקרה- את הזנת מיקום הטורבינות, פעולה שלא יהיה ניתן כבר לבצע (לאחר שהקמתן של הטורבינות כבר הושלמה), ולמעשה לא יהיה ניתן להשיב את המצב לקדמותו.

ודוק. חששות צוות המעקב אינם תלושים מן המציאות, כי אם מבוססים, בין היתר, על 2 טבלאות אותן ניסו יו"ר צוות המעקב, מר לירז רותם והיועץ המשפטי לוועדה המחוזית – צפון, עריד דרור לביא-אפרת, להסתיר מרשות הרישוי בפרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף. מטבלאות אלה עולה, כי תוצאות ניטור האמת בחנות סירין (הסמוכה לחוות נשוא הליך זה) מראות על חריגה של מאות אחוזים מערכי הסף שנקבעו בתכניות ועל חריגה צפויה של אלפי אחוזים מערכי הסף שנקבעו בתכניות נשוא הליך זה.

4. כל זאת, כפי שאותה רשות רישוי מחוזית (היא המשיבה בעתירה דנן) חששה ואף העלתה חשש זה בפני ערכאות המשפטיות בהליכים קודמים בנוגע לתכניות נשוא הליך זה ממש (מתוך פסק הדין של המועצה הארצית לתכנון ולבנייה בוועדת המשנה לעררים בהליך: ערר (ועדות ערר - תכנון ובנייה צפון) 8/20 סיגל בן עוז, נציגת שר התיירות נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז צפון (נבו 17.08.2020) ("ערר 8/20") בדיון על אישור התכניות):

"לכן, החליטה הוועדה המחוזית כי בשל אונם נושאים אשר התכנית עצמה קבעה כי הם מצריכים ניטור, הצוות המלווה יבחן את השפעתם, ויחליט האם וכיצד להוציא את היתרי הבנייה לטורבינות הנוספות."

ובהמשך:

"הוועדה המחוזית טוענת כי בעיקר בסוגיית בעלי הכסף, קיים חשש כי הדוחות שנערכים על ידי מומחי היזמים בעניין זה הינם מוטעים ומצביעים על פגיעות בהיקף נמוך בהרבה מהמציאות (הדוגמה של חוות סירין, בה התגלו פגיעות גבוהות עשרות מונים מהדו"ח הראשוני, מלמדת היטב על כך)."

5. ויובהר כבר עתה, כי 5 מתוך 16 הטורבינות הנמצאות ב- 3 חוות שונות מתוכננות להיות מוקמות במרחק קטן מ- 200 מטר ממאגרי המים, ועל כן נדרשו היזמים כבר בישיבות קודמות של צוות המעקב לכסות את מאגרי המים ולבצע פעולות ניטור הנדרשות לפני קביעת מיקומן הסופי של הטורבינות (פעולות שטרם בוצעו). המשמעות היא, כי ישנה סבירות גבוהה עד מוחלטת, כי מיקומן הסופי ישתנה. על כן, לא בכדי, המליץ צוות המעקב על מתן צו תחילת עבודות רק לאחר השלמת פעולות הניטור, כל זאת כדי שתחילת ביצוע העבודות יהיה רק אחרי קביעת מיקומן הסופי של הטורבינות.

ובמלים אחרות – כפי שהוועדה המחוזית עצמה טענה בפני ועדות הערר בקשר עם אישור התכניות - "אם יוקמו, כבר ככל הנראה לא יוסרו מהמקום, וגם את הפעלתן יהיה קשה למנוע, לאחר השקעות העתק בהן". תרשימים מתוך היתרי הבניה להמחשת האפשרות להרחקת הטורבינות מהמאגרים מצ"ב ומסומן **נספח 4**.

6. ויודגש עוד, כי בניגוד מוחלט למצגים אותם מנסים היזמים ורשות הרישוי המחוזית להציג בפני צוות המעקב, טרם נחתם כל הסכם בין היזמים לאגודת המים האחראית על ניהול והפעלת מאגרי המים נשוא פעולות הכיסוי, טרם הוגשו בקשות למתן היתרי בניה ולמצער טרם הוגשו ואו אושרו תכניות לכיסוי המאגרים, ואף בעניין זה קיימת מחלוקת בין היזמים לאגודת המים (אשר הינה גוף נפרד ועצמאי כאמור).

7. ואם בכך לא די, הרי שכל זה נעשה תוך התערבות בוטה, ממש כך, של יועמ"ש הוועדה המחוזית - צפון, עו"ד דרור לביא – אפרת ("עו"ד לביא-אפרת"), בחוסר סמכות ובאופן אקטיבי, שלא לומר ברוטלי, במהלכה התקין של עבודת צוות המעקב, בניסיון (1) להשתלט על מהלך הדיון של צוות המעקב בנושאים מקצועיים וזאת על אף שהוא עצמו נעדר כל מומחיות מקצועית בתחום (וחמור מכך- בהיטן העובדה שהוא כלל אינו חבר בצוות המעקב ואף לא השתתף בישיבות קודמות שלה); (2) להשפיע על המלצת צוות המעקב (לרבות העלאת "הצעת פשרה" שלא היוותה חלק מההצעות שהועלו לדיון); (3) להציג בפני רשות הרישוי המחוזית פרוטוקול ישיבת צוות מעקב מסולף; והחמור מכל (4) להודיע לחברי צוות המעקב לפני מועד ישיבת הרישוי המחוזית, ובטרם התכנסה האחרונה כלל, את תוצאות ישיבתה - אישרור החלטתה הקודמת (אשר התבססה על פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף כאמור).

לקרוא ולא להאמין.

8. זהו ניסיון שלישי של רשות הרישוי המחוזית ליתן היתרי בנייה ליוזמים, תוך שהיא פועלת בכל פעם בניגוד לדין:

א. בניסיון הראשון - ביום 29.3.2023 - חתמה רשות הרישוי המחוזית על מתן היתרי הבנייה, וזאת על אף העובדה שהיוזמים לא עמדו בכל התנאים למתן היתר בנייה. זאת, כפי שעולה מפורשות מדרישת הוראות התכנית, הנוגע למתן חוות דעת ע"י צוות המעקב הנוגע לניטור וצמצום הפגיעה בבעלי כנף ולאישור המשרד להגנת הסביבה לתכנית ניטור ומיגור צמחים פולשים – בתנאים מתחייבים טרם מתן היתר בניה. רק לאחר שהעותרת הגישה בקשה לסעדים זמניים וניתן צו ארעי במעמד צד אחד במסגרת הליך עתי"מ (מינהליים נצי') 2984-05-23 הוועדה המקומית לתכנון ובנייה- מעצה אזורים גלובע נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז צפון (נבו 03.05.2023), בפני כבוד השופט קולה ("העתירה הראשונה"), אשר הוארך גם לאחר קיום דיון בעניין, בו הודתה רשות הרישוי המחוזית, כי אכן היוזמים לא עמדו בתנאים למתן היתר, כי למעשה ולדאבון הלב, קיימה רק למראית עין (כפי שנראה להלן) את ישיבת צוות המעקב והחליטה באופן הפוך מהמלצתו שניתנה כמעט פה אחד;

ב. בניסיון השני – ביום 23.5.2023 – רשות הרישוי המחוזית החליטה ליתן את היתרי הבנייה, תוך שבין היתר, ומבלי למצות, התעלמה מהחלטות והמלצות צוות המעקב ולאחר שהוצג בפניה על ידי עו"ד לביא-אפרת פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף, שאינו מייצג את מה שנאמר וסוכם בישיבת צוות המעקב, וזו בלשון המעטה, באופן היוצר פגם היורד לשורשו של עניין, המתייב את ביטול החלטתה.

גם במקרה זה, לאחר שבדיון שהתקיים במסגרת העתירה הראשונה קיבל בית המשפט את עמדת העותרת, כי, לכאורה, נפלו פגמים בקיום ישיבת רשות הרישוי המחוזית מיום 23.5.2023, הסכימו המשיבות להתלות את צו תחילת העבודות ב- 30 ימים נוספים, וזאת עד לתיקון הפרוטוקול ולקיום ישיבה נוספת (שלישית) של רשות הרישוי המחוזית.

ג. וכעת בניסיון השלישי – ביום 7.6.2023 - רשות הרישוי המחוזית שבה ואישררה את מתן היתרי הבנייה, בתנאים הפוכים להמלצת צוות המעקב, תוך התניית מתן היתר הפעלה (ולא צו תחילת עבודות) וזאת על אף פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המתוקן, ממנו עולה, כי המלצת צוות המעקב הינה חד משמעית, לפיה יש להתנות את צו תחילת העבודות בהשלמת פעולות הניטור לאחר ביסוי המאגרים, בין היתר, ומבלי למצות, לצורך קביעת מיקומן הסופי של הטורבינות, כמו גם לאור חששות רשות הרישוי המחוזית עצמה (כפי שעלה בדיונים בהליכים קודמים כאמור) לאי עמידת היוזמים בערכי הסף שנקבעו בתכנית. כל זאת בנוסף לפגמים פרוצדורליים שנפלו בהחלטת רשות הרישוי המחוזית – עת לא זימנה כדין את ישיבתה

ולא אפשרה לנציגי גופי הרגולציה (רטייג) להשתתף בישיבה ולהציג עמדתם (כפי שמר לידו רותם עשה על אף שהוא אינו חבר ברשות הרישוי המחוזית).

העותרת תדגיש לעניין זה, כי לכל הפחות היה עליה לקבל את התחלטה בהתאם ל"הצעת תפורה" או ההמלצה של עו"ד לביא-אפרת, אשר הציג אותה כהצעה מידתית שמתד נאפשר את קיום תכלית צוות המעקב ומאידך לא תהיה ממשוכת (לדידו של עו"ד לביא-אפרת) ולא מידתית כלפי היזמים. מסיבה לא ברורה, הממתישה את חוסר הסבירות הקיצונית בה פעלה רשות הרישוי המחוזית, בחרה רשות הרישוי המחוזית בצעה הקיצונית, אשר יהא בה בוודאות כדי לפגוע בסביבה, בבעלי החיים ובבני האדם, הכל כמפורט להלן.

9. מכל הטעמים שפורטו לעיל ופורטו בהרחבה להלן, בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לפסול את החלטת רשות הרישוי ולהורות לה לאמץ את המלצת צוות המעקב, אשר הינה בעלת מעמד מחייב, וזאת לאור ההלכה הפסוקה בעניינים אלה, וביחוד לאור הצהרות הוועדה המחוזית עצמה בהליכים קודמים בעניין התכניות נשוא הליך זה, לפיהן: "בהיותה של רטי"צ הרגולטור של נושאים אלה, דו"חות המוגשים בנושא בעלי הכנף עוברים את בקורתה, וכאשר היא מאמצת את הממצאים, הנטייה תהיה שלא להתערב בהם." (ערר 8/20 פסקה 251).

10. עתירה זו מוגשת בדחיפות, ימי עבודה בודדים בלבד לאחר התלטת רשות הרישוי, ושני ימים בטרם תסתיים התליית צו תחילת העבודות עליו הסכימו הצדדים בעתירה הראשונה ולהסכמה זו ניתן תוקף של החלטה. כל זאת על מנת למנוע "מעשה עשוי" שעלול לייתר היתכנות הליכים אלו שלפנינו.

11. וכעת לפירוט הנימוקים בהרחבה.

ב. הרקע העובדתי והנורמטיבי

1.1. הצדדים לעתירה

12. העותרת - הוועדה המקומית לתכנון ובנייה של המועצה האזורית גלבע - היא גוף סטטוטורי המופקד על מרחב התכנון של מועצה אזורית הגלבע. הוועדה המקומית אחראית, בין היתר, על רישוי בנייה - היתרי בנייה למבנים ולשימושים, אישור תשריטי תלוקת קרקע; יזום וטיפול בתכניות מתאר מקומיות ותכניות מפורטות; טיפול בתכניות מתאר מחוזיות וארציות; מידע והדרכה לגבי ייעודי קרקע וזכויות בנייה; ופיקוח על הבנייה בהתאם ל"חוק התכנון והבנייה".

13. המשיבה 1 - רשות הרישוי - הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מחוז צפון - הגורם המקצועי בתחום התכנון והבניה במחוז.

14. המשיבות 2-5 - חוות טורבינות כפר יתזקאל שותפות מוגבלת, חוות טורבינות עין חרוד שותפות מוגבלת, חוות טורבינות בית אלפא שותפות מוגבלת וחוות טורבינות חפציבה שותפות מוגבלת - שותפות של שתי חברות פרטיות - חברת אי.די.אף אנרגיות מתחדשות ישראל בע"מ וחברת בלו סקיי אנרגיי בע"מ - אשר, למיטב ידיעת העותרת, הן חברות בת של חברות בינלאומיות בתחום האנרגיה.

15. המשיבה 6 - רשות הטבע והגנים ("רטי"ג") - היא הרשות הממשלתית האמונה מטעם החוק הישראלי על שמירת ערכי הטבע והמורשת במדינה. רטי"ג אחראית על ניהול שמורות הטבע והגנים הלאומיים בישראל, וכן על אכיפת חוקי שמירת הטבע בשטחים הפתוחים.

16. המשיב 7 - המשרד להגנת הסביבה - משרד ממשלתי האחראי על שמירת הסביבה בישראל. תחת אתריות השרה להגנת הסביבה נמצאים גם גופים וחברות ממשלתיות בתחומי הגנת הסביבה ובנייתם רשות הטבע והגנים (המשיבה 6).

17. המשיב 8 – משרד האנרגיה והתשתיות – משרד ממשלתי האחראי על כל משקי האנרגיה ומשאבי הטבע של מדינת ישראל.
18. המשיב 9 – משרד הבריאות – משרד ממשלתי האחראי לבריאות הציבור ולמערכות שתפקידן למנוע ולאבחן מחלות, לטפל בחולים, ולקדם את הבריאות.
19. המשיב 10 – משרד החקלאות ופיתוח הכפר – משרד ממשלתי האמון על פיתוח חקלאות ישראל והבטחת קיומה ושגשוגה.
20. המשיבות 6-10 הינן חברות בצוות המעקב (ובו חברה גם העותרת ונציג הוועדה המחוזית), אשר הוקם במסגרת הוראות התכניות. כבר בפתח הדברים תדגיש העותרת, כי צוות המעקב הינו ייחודי ותקדימי, הן בתכניות טורבינות הרוח שכבר אושרו בחבלי הארץ האחרים (כמו ברמת הגולן) והן בכלל, במסגרת תכניות שאושרו על ידי רשויות התכנון והבנייה.
21. כך למשל, הוועדה המחוזית היא זו שהדגישה בפני וועדות הערר בהליכי אישור התכניות נשוא הליך זה, כי:

"ראוי להקים צוות מעקב, אשר יבחן את השפעת הטורבינות על מספר נושאים אשר לגביהם אין מספיק ידע בארץ שעל בסיסו ניתן לקבוע סטנדרטים ברורים, שכן מדובר בנושא חדשני מאוד... לכן, החליטה הוועדה המחוזית כי בשל אותם נושאים אשר התכנית עצמה קבעה כי הם מצריכים ניטור, הצוות המלווה יבחן את השפעתם, ויחליט האם וכיצד להוציא את היתרי הבנייה לטורבינות הנוספות". (ע"ר 8/20 פסקה 195).

22. ומשכך, תפנה העותרת את בית המשפט הנכבד לסמכויותיו של צוות המעקב, כפי שעולה מסעיף 6.14 לחוראות התכניות:

"עריכת חוות דעת מקצועית בדבר תוכנית ניטור, מעקב אחר ניטור ההשפעות הסביבתיות של חוות הטורבינות (רעש, ריחוד, בעלי כנף), מעקב אחר מרבכי החקלאות ובכללם דבורים, בחינת ממצאי הניטור, ומתן חוות דעת בדבר ביצוע תוכנית הניטור, שינוייה והתאמתה מעת לעת וכן השטת הנחיות תפעוליות עתידיות של כב"ה, ככל שתידרשנה."

...

"צוות המעקב יוכל להורות על נקיטת אמצעים לצמצום ההשפעות הסביבתיות של חוות הטורבינות (רעש, ריחוד, בעלי כנף) ולוויזואל עמידה בערכי הסף / בערכים המנחים, לפי העניין, לרבות, ובהיעדר חלופות אחרות, הגדרת מצבים להפסקה של פעילות של טורבינת רוח."

23. והרי שכבר כעת תדגיש העותרת, כי הוועדה המחוזית היא זו שהעניקה במסגרת הוראות התוכנית לצוות המעקב את מעמדו הייחודי והקריטי לשמירה על הטבע והסביבה, ולא בכדי פרטה את סמכויותיו הנרחבות עד כדי קביעת התנאים למתן היתר והאם בכלל ליתן היתר אם לאו. ועל כן, אסור לוועדה המחוזית היה להנפיק את היתר הבנייה, בתנאים אשר סותרים את המלצות צוות המעקב, לכל הפחות מטעם זה בלבד.

ב.2. הרקע העובדתי הצריך לעניין

24. העותרת תציג בפני בית המשפט הנכבד, בקצרה, ומבלי למצות, את תמצית השתלשלות הארועים נשוא הליך זה עד להחלטת רשות הרישוי ליתן היתר בניגוד לדין, כמפורט בהרחבה לעיל ולהלן.

אישור התכניות ועמדת הוועדה המחוזית לעניין סמכויות צוות המעקב וחשיבותו

25. בסך הכל אושרו 5 תכניות להקמת טורבינות רוח לייצור חשמל באמצעות אנרגיית הרוח, וזאת מכח תכנית מתאר ארצית לטורבינות רוח תמ"א 12/ד/10 ("התמ"א"):

- א. ביום 1.12.2020 פורסמו למתן תוקף 3 תכניות בעמק חרוד המערבי: (1) תכנית מס' 704-07284539 - עין חרוד; (2) תכנית מס' 204-0284679 - כפר יחזקאל; ו- (3) תכנית מס' 204-0284711 - גבע (אשר לא הוצאו היתרים מכוחה).

ב. ביום 17.9.2021 פורסמו למתן תוקף 2 תכניות בעמק חרוד המזרחי: (1) תכניות מס' 204-0305110 - בית אלפא; ו- (2) תכנית מס' 204-0664482 - חפציבה.

העתק התכניות מצ"ב ומסומן נספח 5.

26. מפאת חשיבות הבנת עמדת הוועדה המחוזית והיזמים בקשר לצוות המעקב, העותרת תתעכב ותפנה את בית המשפט הנכבד לטענות הוועדה המחוזית לתכנון ובניה (כמו גם היזמים), כפי שעלו במהלך הליכי אישור התכניות, וזאת כדי ללמד על אומדן דעת הצדדים וכוונת "המחוקק" (הוועדה המחוזית) בזמן אמת, קרי הדגשת חשיבות המלצת צוות המעקב ועבודה על פי הנחיותיו, הכל כמפורט להלן.

27. התכניות אושרו לאחר מספר הליכים של ערר ועתירות מנהליות אשר הוגשו, בין היתר, גם על ידי היזמים. העותרת תדגיש, כי התנהלות רשות הרישוי המחוזית בהחלטותיה נשוא הליך זה עומדת בסתירה מוחלטת לטענותיה ומדיניותה, כפי שעלו במסגרת הליכים קודמים בקשר לתכניות דנו. כך, בהתייחסות הוועדה המחוזית לתוכניות ולהקמת צוות המעקב כפי שהובאו בדיון שהתקיים ביום 9.7.2020 בפני המועצה הארצית לתכנון ובניה במסגרת ערר 8/20 שם נימקה הוועדה המחוזית את החלטתה לאשר בתנאים את התוכניות, בין היתר, מהטעם שלצוות המעקב ניתנו סמכויות נרחבות לצורך בחינת השפעתם של הנושאים המצריכים ניטור, כאשר, לדידה של הוועדה המחוזית - צוות המעקב הוא – ולא אחר – אשר יקבל את ההחלטה "האם וכיצד להוציא את היתרי הבניה לטורבינות".

28. הוועדה המחוזית אף עמדה על חשיבות קביעת הכללים עוד בטרם הקמת הטורבינות, שכן מרגע שאלה יוקמו יהיה קשה למנוע את הפעלתן, לאור ההשקעות שיתבצעו על ידי היזמים. עוד ציינה הוועדה המחוזית, כי אין לסמוך בסוגיית פגיעה בבעלי כנף על הזוחות הנערכים על ידי היזמים, כיוון שהוכח ממקרים אחרים, כי הללו מוטים ואינם משקפים את המציאות.

29. הוועדה המחוזית הדגישה עוד, כי צוות המעקב מחויב לפעול למנוע פגיעה בבעלי כנף מעבר לערכים שנקבעו על ידי רט"ג, שהינו הרגולטור בנושא זה, ועל כן צריכות לעמוד לרשות הוועדה הסמכויות לעשות כן.

30. בשל חשיבות הדברים, מובאים להלן דברי הוועדה המחוזית, כפי שצוטטו במסגרת הערר 8/20:

"הוועדה המחוזית טוענת כי החליטה כי ראוי להקים צוות מעקב, אשר יבחן את השפעת הטורבינות על מספר נושאים אשר לגביהם אין מספיק ידע בארץ שעל בסיסו ניתן לקבוע סטנדרטים ברורים, שכן מדובר בנושא חדשני מאוד... לכן, החליטה הוועדה המחוזית כי בשל אותם נושאים אשר התכנית עצמה קבעה כי הם מצריכים ניטור, הצוות המלווה יבחן את השפעתם, ויחליט האם וכיצד להוציא את היתרי הבניה לטורבינות הנוספות.

הוועדה המחוזית מציינת כי בהנחה שהיזמים צודקים, ואין השפעות כאלו, הרי שלא תהיה שום מגיעה להוציא את ההיתרים בלא מגבלות נוספות. מאידך, אם התושבים וצוות המאבק צודקים (ובאמור, טענותיהם מנומקות לא פחות מטענות היזמים), אזי ראוי מאוד שבטרם יוקמו עוד טורבינות, יהיה מקום לקבוע כללים להקמתם כדי לצמצם ואף למנוע את הנזקים אשר עלולים להיגרם לתושבים המתגוררים בסמוך להן.

הוועדה המחוזית טוענת כי אין שוני ממשי בין הקביעה בפרשת יער יתיר (החלטת ועדת המשנה לעררים בערר 69/19 המועצה המקומית תמר ואח' נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז דרום ואח' 19.5.2020, פורסם בנבו), לבין המקרה שבפנינו, מלבד העובדה כי הוועדה המחוזית החליטה כי אין מקום להקים את הטורבינות (אשר, אם יוקמו, כבר ככל הנראה לא יוסרו מהמקום, וגם את הפעלתן יהיה קשה למנוע, לאחר השקעות העתק בהן), בשתיים משלוש התכניות, כל עוד לא התקבל המידע הנדרש בעניין.

הוועדה המחוזית טוענת כי בעיקר בסוגיית בעלי הכנף, קיים חשש כי הזוחות שנערכים על ידי מומחי היזמים בעניין זה הינם מוטים ומצביעים על פגיעות בהיקף נמוך בהרבה מהמציאות (הדוגמה של חוות סירין, בה התגלו פגיעות גבוהות עשרות מונים מהדו"ח הראשוני, מלמדת היטב על כך).

משטר הפעלה, אשר אינו מאפשר את הפסקת פעילות הטורבינות, משול לאי קיום משטר הפעלה. הוועדה המחוזית טוענת כי אין ודאות כי יזמים, באשר הם, אשר מתכננים להשקיע הון עתק בהקמת הטורבינות מתוך כוונה להרוויח מהן, יפסיקו את פעילותן רק בשל העובדה כי אלו פוגעות בבעלי כנף. הותרת ההחלטה האם וכיצד להפסיק פעילות זו בידי היזמים, משולה למתן המשמר על מאגר שמנת לקבוצת חתולים. לשם כך החליטה הוועדה להרחיב את סמכויות ועדת המעקב באופן שיאפשר לה לצמצם נזקים אשר עלולים להתגלות בעניין. (סעיפים 194-198 לערך).

הוועדה המחוזית טוענת כי מהניסיון של חוות הרוח ברמת סירין, התברר כי חוות הדעת שהוגשו לגבי פגיעות בבעלי כנף היו מוטות ולא מציאותיות, ובפועל הנזקים שנגרמו שם היו גדולים עשרות מונים מעבר לזו"חות.

הוועדה המחוזית טוענת כי נושא הפגיעה בבעלי כנף בכלל ובעטלפים בפרט הינו אחד הנושאים המהותיים ביותר הנוגעים לטורבינות רוח, והיא אינה חולקת על כך שיש נזקוט משנה זהירות בנושאים אלה, אשר עלולים להביא לפגיעה קשה ביותר באוכלוסיית הציפורים והעטלפים העוברים בשמי הארץ.

הוועדה המחוזית טוענת כי בהיותה של רט"ג הרגולטור של נושאים אלה, דו"חות המוגשים בנושא בעלי הכנף עוברים את בקרתה, וכאשר היא מאמצת את הממצאים, הנטייה תהיה שלא להתערב בהם. הוועדה המחוזית מפנה בהקשר זה לבג"ץ 963/19 פרו' יוסי לשם נ' ממשלת ישראל (פורסם בגבו, 23.6.2019), בסעיף 31.

הוועדה המחוזית טוענת כי ככל שיתברר כי אכן קיימת חריגה בפועל מהממצאים בדו"ח היזם, צוות המעקב יהיה מחויב להפעיל את שיקול דעתו ולבחון את הדרך לצמצום את הפגיעה ולהביאה לרמה הנדרשת". (סעיפים 249-254 לערך).

31. הנה כי כן, עמדתה המקורית של הוועדה המחוזית הייתה, כי בשל חוסר במידע אודות ההשפעות הסביבתיות של הטורבינות, נקודת האיזון היא שאין לאשר בשלב זה את תכניות גבע וכפר יחזקאל, אלא יש קודם לבצע בחינה של ההשפעות הסביבתיות אשר נגרמות מחוות הטורבינות המוקמת בעין חרוד ולאור הממצאים יקבע צוות המעקב, האם ניתן להוציא היתרי בנייה להקמת הטורבינות בחוות גבע וכפר יחזקאל. ובמלים אחרות – לדידה של הוועדה המחוזית – בסמכות צוות המעקב לקבוע לעניין היתרי הבנייה. ורי לעניין זה דברי הוועדה המחוזית כפי שהובאו בערר 8/20:

"הוועדה המחוזית טוענת כי בע"מ 9403/17 הוועדה לתכנון מתחמים מועדפים לדיור נ' אלון צבי כרמלי ואח' (26.6.2019, פורסם בגבו; להלן: "עניין אפולוניה") יצר בית המשפט הבחנה בין מצבים שבהם על מוסד התכנון להכריע בטרם אישורה של התכנית כיצד לפעול, לבין מצבים אשר יכולים להידחות לשלב היתרי הבנייה. אם המידע שאותו על מוסד התכנון לקבל יכול להשפיע על הוראות התכנית, הרי שהוא חייב לקבל ביטוי במסגרת התכנית עצמה; מאידך, כאשר הדבר משפיע רק על שלביות התכנית ועל דרכי ביצועה, אין מניעה למנות צוות מלווה אשר יחליט כיצד ומתי להוציא את היתרי הבנייה, על פי הוראות התכנית.

הוועדה המחוזית טוענת כי כך עשתה בתכניות מושא העררים: מיקום הטורבינות, דרכי הקמתן, גובהן וכל הקשור בהקמתן נקבע כבר בהוראות התכנית. הצוות המלווה אינו אמור להכריע בנושאים אלה, אלא רק אם וכיצד יוצאו היתרי הבנייה – בדיוק כפי שנקבע בעניין אפולוניה.

הוועדה המחוזית טוענת כי גם אם לא יראו את שלוש התכניות כתכנית אחת, שפוצלה מטעמים קנייניים בלבד, הרי שאין מניעה לקבוע (גם זאת בהתאם לעניין אפולוניה) כי תנאים להוצאת היתרי בנייה יהיו בהתאם להוראות שיינתנו על ידי הצוות המלווה...

הוועדה המחוזית טוענת כי קביעת תנאים להוצאת היתרי בנייה, או התליית תכניות באישור תשתיות או מגבלות נוספות, הנעניין של יום יום, ולא בכדי חוקק סעיף 145(ג) לחוק, אשר מאפשר למוסד התכנון מסוים לאפשר חריגה מהוראות אלו, במקרים מסוימים". (סעיפים 182-185 לערך).

32. ועדת המשנה לעררים באותו הליך אף הפנתה להחלטת ועדת המשנה לעררים בעניין תוכנית הקמת טורבינות רוח ביער יתיר (ערר) (ועדות ארציות תכנון ובניה מטה) 69/19 המועצה האזורית תמר נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז דרום, פורסם בגבו מיום 19.5.20 ("עניין יער יתיר") שכמו בתוכניות שלפנינו כוללת הוראה המחייבת לבחון את העמידה בקריטריונים באופן מחדש כתנאי לקבלת היתר בנייה, ובהמשך בשלב

ההפעלה, וציננה כי תתכן אפשרות לפיה טורבינות שהקמתן אושרה במסגרת התוכנית לא יוכלו לקום בפועל בשל אי עמידה בקריטריונים:

"גם בעניין זה נפנה לקביעתנו בעניין יער יתיר (בסעיף 325): שלא כפי שנטען, בשלב ההיתר ובשלב ההפעלה לא ניתן להניח קיומו של "מצב מוגמר", ובהחלט ייתכן כי טורבינות שהקמתן אושרה במסגרת התוכנית לא יוכלו לקום או לפעול, או שפעילותן תוגבל באופן חלקי, לצורך עמידה בקריטריונים המעודכנים בתקופת ההפעלה" (סעיף 421 לערך).

33. ובהמשך:

"נראה כי החשש האמתי שהועלה ביחס לפגיעה בבעלי כנף, שהוועדה המחוזית מצאה בו ממש, הוא כי ייתכן פער בין תחזיות היזמים לבין המצב בפועל, בין אם מדובר בפער מובנה הנובע מכך שהוועדה המחוזית נאלצת להסתמך על חוות הדעת מטעם היזם ועל עמדות הרגולטורים לגביהן, ובין אם מדובר בהתרחשות של מקרה קיצוני ובלתי-צפוי שהשלכותיו חורגות מהתחזיות, כפי שאירע במקרה של חוות הרוח ברמת סירן.

אנו סבורים כי הדרך להתמודד עם חששות אלה אינה באמצעות מימוש בשלבים של תכנית או תכניות, אלא באמצעות המנגנונים שנקבעו בתכניות דומות ובתמ"א 41 המוצעת לניטור ופיקוח ולקביעת משטר הפעלה...

כמפורט לעיל, נספח 3 המוצע לתמ"א 41 כולל הוראות בעניין ניטור ומעקב בהיבטים אלה, ודוגמאות לקביעת צוות מעקב בעל סמכויות משמעותיות ומשטר הפעלה מפורט קיימות, למשל, בהוראות תת"ל 47: טורבינות רוח בצפון הגולן ובתת"ל 78: טורבינות רוח בגולן – רוח בראשית. אנו סבורים כי על הוועדה המחוזית לאמץ הוראות אלה, בהתאמות הנדרשות, במסגרת התכניות שלפנינו, לשם הזהירות ועל רקע החששות שהחצנות השליליות של התכניות יהיו גדולות מהחזוי כעת. אולם, כאמור, מנגנון של ניטור ומעקב הוא האמצעי להתמודד עם החששות, ולא קביעת שלביות בין התכניות... בדיקות נוספות ייערכו כתנאי להיתר בנייה, בטרם הפעלה של הטורבינות ובמהלך הפעלתן, בכל אחת מהתכניות...

עם זאת, וכאמור, אנו סבורים כי על הוועדה המחוזית לחזק בהוראות התכנית את סמכויות צוות המעקב/ הצוות המלווה ביחס לקביעת משטר ההפעלה, ביחס לכל ההשפעות השליליות שלגביהן היא סבורה כי נותרו חששות" (סעיפים 443-431 לפסק הדין).

34. בעניין טורבינות ביער יתיר נדונה בין היתר הוראת דומה לזו שבסעיף 6.1. (13) לתוכנית שבפנינו. סעיף 6.2.2 שם קבע:

"תנאים למתן היתר בניה ותנאים בהיתר:

א. הכנת תכנית ניטור מפורטת ארוכת טווח (4 שנים לפחות).

ב. תנאי למתן היתר בניה יהיה הכנת תכנית הערכות במקרה של חריגה מהערכים המנחים לפגיעה הכוללת למין ספציפי: ניטור מוגבר, אמצעי מזעור פגיעה במשטר ההפעלה כולל השבתה זמנית או קבועה של טורבינות הגורמות לפגיעה משמעותית בבעלי כנף.

ג. המסמכים האמורים בס"ק א' ו-ב' יהיו חלק מהתנאים בהיתר."

35. בית המשפט לעניינים מנהליים (עת"מ (ב"ש) 73098-06-20 ליבנה - אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות קהילתית בע"מ נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה-ועדת משנה לעררים, פורסם בנבו מיום 25.4.21), אשר דן בעתירות כנגד החלטת ועדת המשנה לעררים של המועצה הארצית לתכנון ולבניה בעררים על החלטת הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה במחוז דרום לאשר את תכנית 699-0272872 טורבינות רוח ביתר, שעניינה הקמת חוות טורבינות רוח להפקת חשמל בקצה הצפון-מזרחי של יער יתיר, אישר, כי סמכותו של צוות המעקב להתנות את מתן היתר להקמת הטורבינות בעמידה בקריטריונים שנקבעו בתוכנית, בדברים הבאים:

"אין מניעה למנות צוות מלווה אשר יחליט כיצד ומתי להוציא את היתרי הבנייה, על פי הוראות התכנית.

בענייננו, אושרה התכנית, אך היא כוללת חובה לבחון את העמידה בקריטריונים באופן מחודש כתנאי לקבלת היתר בנייה, ולנטר בהשלב ההפעלה. כמו כן, כוללת התכנית את הגמישות הנדרשת למקרה שהקריטריונים יעודכנו בעתיד. ועדת המשנה לעררים ציינה, כי "...בהחלט ייתכן כי טורבינות שהקמתן אושרה במסגרת התכנית לא יוכלו לקום או לפעול, או שפעילותן תוגבל באופן חלקי, לצורך עמידה בקריטריונים המעודכנים בתקופת ההפעלה" (ס' 325 להחלטה).

איני רואה מקום להתערב בהחלטה לעניין זה. עם זאת, גם בעניין זה, כמו בעניין הדעש, נדרשים ניטור ואכיפה אפקטיביים, ויש למנוע כל הפרה של ההוראות שתקבענה". (סעיף 19 לפסק הדין).

36. לבסוף, כאמור, אושרו התכניות.

37. ביום 2.11.2021 וביום 14.2.2022 התכנס צוות המעקב במטרה לדון בתכנית הניטור החלקית והלא ממצה שהגישו היזמים. אלא שבסופן של ישיבות אלו, הורה צוות המעקב על ביצוען של מספר פעולות נוספות בטרם יוכל להתכנס שוב וליתן את חוות דעתו לצורך הפקת היתר בנייה, זאת כאמור כתנאי מקדים למתן היתר בנייה כאמור.

העתק סיכום ישיבות צוות המעקב מיום 2.11.2021 ומיום 14.2.2022 מצ"ב ומסומן נספח 6.

38. והנה, במהלך שנת 2022 החלו להגיע לידיה של העותרת (וגם של היזמים – אשר כיחזר עובדה זו) דיווחי אמת בדבר תוצאות של ביצועים בפועל של חוות טורבינות באזורים אחרים בישראל, אשר החלו זה מכבר את פעולתן. תוצאות אלה היו קשות מאוד והעלו דאגה עמוקה בקרב הארגונים והרשויות הממונים (בין היתר, ומבלי למצות, על ידי המשרד להגנת הסביבה ורטי"ג), ובשלב מאוחר יותר אף באו לידי ביטוי במכתבי השרה להגנת הסביבה לשעבר מיום 18.7.2022, אשר סברה, כי יש לנקוט באופן מידי בעיקרון הזהירות המונעת ו"להימנע מקידום תכניות חדשות של טורבינות רוח בשלב זה ובמשך 5 שנים הקרובות", כמו גם ממכתב מאת רטי"ג מיום 11.7.2022 אל הוועדה לתשתיות לאומיות ("הות"ל"), המפנה אל תוצאות ניסוי "על יבשי" שהתקיים בחוות הטורבינות "פארס" שבדמת הגולן (שהתקיים במקביל לביצוע עבודות ההקמה של הטורבינות - בניגוד להמלצת רטי"ג), אשר הוגדרו כ"חמורות ביותר".

העתק מכתב השרה להגנת הסביבה לשעבר מיום 18.7.2022 מצ"ב ומסומן נספח 7.

העתק מכתב רטי"ג לשעבר מיום 11.7.2022 מצ"ב ומסומן נספח 8.

העותרת תדגיש, כי נתונים אלה הובילו גורמים רבים בישראל לחזור בהם בעמדתם התומכת באנרגיה מתחדשת מסוג זה. ולראיה, תכניות רבות להקמת חוות טורבינות בארץ (כמו למשל ביתר, בגליל ועוד) מבוססות ואו לא מאושרות. כל זאת לאור הנתונים המדאיגים שלא לומר מצעיתים.

וידגש עוד, כי בניגוד למדינות העולם, מדינת ישראל קטנה ואינה משופעת במרחבים פתוחים (כמו אזור ארץ הגלבוע), מרחבים אשר ייסגרו לאור הקמת חוות הטורבינות, קל וחומר, כאשר מהלך זה נעשה בניגוד להוראות הדין והתכניות.

39. כל אלה הצביעו, במלוא הזהירות המתבקשת, על כישלון הפרויקט ולמצער תוצאות המחייבות התליית המשך ביצוע התכניות למספר שנים, עד לקבלת תוצאות מלאות ומקיפות יותר.

40. אשר על כן, ומבלי למצות, נתונים אלה הובילו את העותרת להחלטה שלא לאשר את התשריטים, כמו גם את הבקשות למתן היתרי בנייה, למצער עד למילוי כל התנאים הנדרשים למתן היתר בנייה.

41. על החלטות אלו של הוועדה המקומית (שלא לאשר את התשריטים ולהימנע ממתן אישור לבקשות למתן היתרי בנייה) עררו היזמים פעמיים בפני ועדת הערר המחוזית צפון:

א. ערר מס' ה/1005-0122 כנגד החלטת הוועדה המקומית (העותרת דכאן) לדחות את תשריטי החלוקה שהגישו היזמים ("הערר הראשון") - ערר זה התקבל ביום 12.5.2022 וועדת הערר הורתה לעותרת לאשר את תשריטי החלוקה.

וועדת הערר הפנתה את תשומת לב הצדדים (סעיף 27 להחלטה) לכך שעל הוועדה המקומית לפנות אל צוות המעקב ולדרוש את כינוסו, בין היתר, על מנת לדון בהתפתחויות המדאיגות, כפי שעלו מן הגורמים המקצועיים השונים.

מפאת חשיבותם והמחשת חוסר תום לב היזמים כעת, העותרת תפנה את בית המשפט הנכבד לדברי היזמים עצמם במסגרת פרוטוקול הדיון בערר הראשון, שם הדגישו היזמים את חשיבות סמכויות הפיקוח והמעקב הגורמנות ביותר שנקבעו במסגרת התוכנית לצוות המעקב – המדברות בעד עצמן:

"בסופו של דבר צוות המעקב קריטי לענייננו. אפנה אתכם לסעיף 6.14 מפאת חשיבותו אצטט בקצרה, כי תראו קודם כל מי זה ההדב של ומה הסמכויות שניתנו לו על ידי המועצה הארצית והוועדה המחוזית.. אין צוות יותר רחב ומקצועי מזה, וכך חשוב, שוב אני אומר, כל מוסדות התכנון העליונים במדינת ישראל, כולל המועצה הארצית... אותו סעיף וסמכויות נוספות שניתנו לו היו במסגרת החלטתה שעיקרון הזהירות המונעת מוטבע באופן מיטבי מבחינת המועצה הארצית בהוראות התוכנית... המועצה הארצית לא עצרה בדחיית הטענות ואישור התוכנית אלא עשתה מה שעשו בתוכניות אחרות של טורבינות רוח אחרות במדינה, היא קבעה את אותו מנגנון של צוות המעקב על סמכויותיו הנרחבות, והוא זה ואין בלתו אגב שיבדוק גם בהמשך ולאורך כל תקופה, גם תקופת ההקמה של הטורבינות וגם בתקופת ההרצה וגם לאורך כל שנות ההפעלה של הטורבינות הוא יבדוק בדיוק את כל הדברים האלה... אין צוות יותר רציני ואובייקטיבי מהצוות הזה של הצוות מעקב ויש לו את הסמכויות הכי נרחבות שיכולות להיות שעל כל דבר שהוא רק רואה, אם יש בעיה כלשהי, גם בשלב ההקמה" (עמ' 3-4 לפרוטוקול).

וגם:

"אני מזכיר שוב שברקע בסופו של דבר יש גם את צוות המעקב, זאת אומרת, ואין בלתו, זאת אומרת שאי אפשר לא רק להפך את התוכנית ואת הוראות החוק, יש את צוות המעקב... אין שום בעיה ואם תתגלה זה יהיה צוות המעקב" (עמ' 10 לפרוטוקול).

העתק פרוטוקול הדיון והחלטת וועדת הערר מס' ה/1005-0122 מיום 12.5.2022 מצ"ב ומסומן נספח 9.

ב. ערר ה/1020/0322 כנגד סירוב הוועדה המקומית (העותרת דכאן) לאשר את הבקשות להיתרי בנייה ("הערר השני") - גם ערר זה התקבל.

בהחלטתה מיום 18.10.2022 קבעה וועדת הערר (בסעיפים 23-24), בין היתר, כי: (1) ככל שהוועדה המקומית לא תנפיק את היתרי הבנייה, העוררות (היזמים) תהיינה רשאיות לפנות לרשות הרישוי המחוזית לשם הוצאת ההיתרים; וגם (2) ככל שהעותרת לא תנפיק את שומות היטלי החשבחה, הרי שהוועדה המחוזית תערוך אותן.

העותרת תדגיש לעניין זה, כי בניגוד להחלטת וועדת הערר במקרה זה, הוועדה המחוזית לא ערכה שומה מטעמה, אלא נשענה על שומה של רמ"י (תוך שלא דיווחה על כך לוועדה המקומית), תוך גרימת נזק כספי אדיר לעותרת, הנאמד במיליוני שקלים רבים.

העתק החלטת וועדת הערר מס' ה/1020/0322 מיום 18.10.2022 מצ"ב ומסומן נספח 10.

42. אלא שהעותרת תדגיש לעניין זה, כי היזמים לא הציגו מעולם במהלך הליכי הערר את העובדה הפשוטה שהם לא עומדים בתנאים למתן היתר בנייה והם אף לא ביצעו את כל פעולות הניטור שנדרשו מהם במסגרת ישיבות צוות המעקב הקודמות.

43. לאחר מתן החלטת וועדת הערר ביום 18.10.2022, העותרת ביצעה בדיקות מקיפות מהן עלה, בניגוד למצגי השווא של היזמים, הן כלפי וועדות הערר והן כלפי הוועדה המחוזית (אליה פנו היזמים בהתאם להחלטת וועדת הערר השנייה), כי היזמים אינם עומדים לפחות בשני תנאים למתן היתרי בנייה, כמפורט להלן:

א. סעיף 6.1.13 לתוכנית – הקובע, כי: “תנאי למתן היתר בנייה יהיה אישור תכנית ניטור לאתר קבלת חוות דעת צוות המעקב.”

וגם

ב. סעיף 6.1.14 לתוכנית – הקובע, כי: “טרם מתן היתר בנייה, תוגש תכנית לניטור ומיגור צמחים פולשים לאישור המשרד להגנת הסביבה.”

44. מיד עם היוודע העניין, העותרת פעלה למיצוי הליכים אל מול הוועדה המחוזית ובמכתבה מיום 25.12.2022 דרשה לכנס את צוות המעקב בדחיפות, וזאת על מנת: (1) לחייב את היזמים להגיש תכנית ניטור מעודכנת לאחר ביצוע כל התיקונים שנדרשו בישיבות צוות המעקב הקודמות; וגם (2) לדון בתכנית הניטור הסופית ולגבש חוות דעת לרשות הרישוי; כמון כן, ולאור ההתפתחויות המדאיגות שלא הגו ידועות לצוות המעקב בישיבותיו הקודמות - (3) לדון בנסיבות החדשות אשר ייתכן ויהא בהן כדי לנקוט בפעולות מקדימות בהתאם לסמכויות צוות המעקב, עד כדי קביעת מצבים בהם תופסק פעילות הקמת הטורבינות.

העתק המכתב מיום 25.12.2022 מצ"ב ומסומן נספח 11.

45. רק ביום 1.2.2023, לאחר מכתב נוסף שנשלח בעניין, חלף מענה ישיר אל ב"כ העותרת (הח"מ) שלה יו"ר צוות המעקב, מר לירז רותם (אשר משמש כמנהל תחום התשתיות בלשכת התכנון בוועדה המחוזית), הודעת מייל אל חברי צוות המעקב, בו הוא הודה בקיום החבות לכינוס צוות המעקב והודיע, בין היתר, כי:

“לבקשת מוא"ז גלבוע (העותרת – הח"מ), אני מבקש לכנס את צוות המעקב לישיבה נוספת בעניין ארבעת ההיתרים, לקבלת עיזבון מיזם התכנית ויועצי הסביבה של הפרויקט לגבי תכנית הניטור, ממצאי הניטור שנאספו עד כה, ומתן חוות דעת עדכנית של הצוות...”

כמו כן אני אציג את התנאים שיבתבן (בלשון עתיד – הח"מ) בהיתרי הבניה הנוגעים בין היתר לממצאי הניטור.”

מועד הישיבה נקבע בתחילה ליום 16.2.2023.

העתק הודעת המייל מיום 1.2.2023 מצ"ב ומסומן נספח 12.

46. ביום 2.2.2023, מיד בסמוך לאחר הודעת יו"ר צוות המעקב על כינוס הצוות, פנתה אליו גם רטי"ג במכתב, בו ביקשה להביא לידיעתו, כי גם היא (רטי"ג):

“מברכת על החלטת המנהל (הוועדה המחוזית) להורות על כינוס צוות המעקב והזדבר אכן נדרש ומתחייב – לשם המשך קידום התכנית וגיבוש ושיפור מערך ההגנה על בעלי כנף מפני השלכותיה השליליות של חוות הטורבינות... יתז עם זאת ובכל הכבוד, מהמידע המצוי בידי מרשתי, נראה כי השלב בו מצויים שלבי “הניטור היבש” מוקדמים למדיי ובהתאם לכך טרם הבשילו התנאים לקדם את הוצאתו של היתר בנייה לפי התכנית.”

47. רטי"ג אף המשיכה וטענה בתריפות, בין היתר, כי:

“נכון למועד כתיבת שורות אלה כלל לא גובשה התשתית העובדתית-מקצועית הנדרשת לשם קביעת הניטור ומשטר ההפעלה למשך תקופת הפעלת החווה והלכה למעשה לא ניתן לגבש תשתית שכזו עד למועד ישיבת צוות המעקב הבאה.... אשר על כן – גרי כי טרם בשלו התנאים להוצאת היתרי בנייה....”

העתק מכתב רטי"ג מיום 2.2.2023 מצ"ב ומסומן נספח 13.

48. על אף מכתב רטי"ג, רק ביום 13.2.2023, טרם יו"ר צוות המעקב להעביר את תכנית הניטור המעודכנת לעיון חברי צוות המעקב. לאור היקף החומרים הרב שנדרשו חברי צוות המעקב לקרוא, ולבקשת נציג רטי"ג בצוות המעקב (לאור כשלים שעלו מקריאה ראשונה של התומר), נדחה מועד הדיון ליום 2.3.2023.

העתק הודעת המייל מיו"ר צוות המעקב אל חברי צוות המעקב עם תכנית הניטור המעודכנת והחומרים שצורפו לה מצ"ב ומסומן נספח 14.

49. ביום 28.2.2023, לאחר שיו"ר צוות המעקב טרם העביר חומרים משלימים שנדרשו אל חברי צוות המעקב, ולאחר החלטתה של השרה הנכנסת של המשרד להגנת הסביבה להיכנס לעובי הקורה, גם המשרד להגנת הסביבה הוציא פנייה אל הוועדה המחוזית בבקשה לדחות את מועד ישיבת צוות המעקב, וזאת על מנת לאפשר ללמוד לעומק את הנושא ולהיערך כדבעי לקראת הישיבה.

העתק מכתב מטעם המשרד להגנת הסביבה מיום 28.2.2023 מצ"ב ומסומן נספח 15.

50. בנוסף, ביום 12.3.2023, לאחר שטרם נקבע מועד לכינוס צוות המעקב ולאחר שהוועדה המחוזית נמנעה מלהתייחס לפניות הגורמים השונים, פנו שוב נציגי רטי"ג והמשרד להגנת הסביבה אל יו"ר צוות המעקב מטעם הוועדה המחוזית וביקשו לקבל מסמכים נוספים ותבהרות לגבי החומרים שנשלחו ביום 14.2.2023.

העתק מכתב רטי"ג מיום 12.3.2023 מצ"ב ומסומן נספח 16.

51. והנה, רק ביום 30.3.2023, בעוד העותרת, כמו גם רטי"ג, המשרד להגנת הסביבה ויתר חברי צוות המעקב, ממתניינים לקביעת מועד לכינוס צוות המעקב, כמו גם להתייחסות הוועדה אל שאלות ובקשות להשלמת מסמכים, ללא כל התראה מראש, ובניגוד מוחלט להוראות הדין, הודיעה הוועדה המחוזית לחברי צוות המעקב, לתדהמתה של העותרת, בהודעת מייל לקוגית, כי ניתנו היתרי בנייה לזימים – בלא שהזימים עומדים בכל התנאים למתן היתרי בנייה, כמפורט בהרחבה בעתירה זו לעיל.

כל זאת, ללא שצורפו למייל זה המסמכים הרלוונטיים, קרי: (1) מסמכי ההיתר; (2) פרוטוקול ולמצער סיכום ישיבות רשות הרישוי בעניין מתן ההיתרים;

העתק הודעת המייל מיום 30.3.2023 מצ"ב ומסומן נספח 17.

52. העותרת תשוב ותדגיש, כי החלטת הוועדה המחוזית ליתן היתרי בנייה, כל זאת בניגוד לדין ועל אף העובדה שהזימים אינם עומדים בתנאים למתן היתר בנייה, נובעת בין היתר, מבלי למצות, ולמיטב ידיעת העותרת, לאור העובדה שביום 31.3.2023 היה אמור לפוג הסכם התעריפים בין חברת החשמל לישראל לזימים.

העותרת תדגיש עוד, כי על פי ההסכם, לו לא היה ניתן היתר עד ליום זה, ההסכם בין הצדדים היה פג ולא ניתן היה לחדשו למשך 12 חודשים.

העתק ההסכם בין הזימים לחברת החשמל מצ"ב ומסומן נספח 18.

53. לאור כך, להבנתה של העותרת, הפעילו הזימים על הוועדה המחוזית, לחץ כבד ביותר, על מנת שזו האחרונה תיתן את היתר הבנייה ולאחר מכן תבקש "להכשיר את השרץ" בדיעבד. וכך היא אכן מנסה לעשות, כפי שיורחב בהמשך להלן.

54. ואם בכך לא די, הרי שרק ביום 4.4.2023 (לאחר כשבוע ממתן היתרי הבנייה) בשעות הבוקר המאוחרות, יום אחד לפני ליל הסדר ולפני יציאת כל המערכת המשפטית ורשויות המדינה לפגרת פסח בת 10 ימים, ועל אף פניות מטעם חברי צוות המעקב לקבל לידם את המסמכים, טרם יו"ר צוות המעקב להעביר לידי העותרת את מסמכי ההיתרים.

העתק היתרי הבנייה מצ"ב ומסומן נספח 19.

55. עוד באותו היום בשעה 16:00 הגישה העותרת אל ועדת המשנה לענייני ערר בוועדה הארצית לתכנון ובנייה בקשה בהולה להתליית היתרי הבנייה.

על אף שאישור קריאה (בנוסף לאישור מסירה) של הבקשה התקבל כבר באותו היום בשעה 16:20 (העותרת תדגיש, כי בקשות מסוג זה אל הוועדה הארצית מוגשות באמצעות המייל ולא במסירה אישית), החלטה בבקשה זו התקבלה רק ביום 19.4.2023 – החלטה המוחקת את הבקשה מחמת היעדר סמכות.

העתק אישור המסירה והקריאה מיום 4.4.2023 והחלטה מיום 19.4.2023 מצ"ב ומסומן נספח 20.

56. העותרת תדגיש לעניין זה, כי בכל הכבוד הראוי, שגתה וועדת המשנה לעררים בוועדה הארצית לתכנון ובנייה. כל זאת, בין היתר, ומבלי למצות, לאור הלכת שפר (עע"מ 317/10 אהרד שפר ואח' נ' מורן סקאל יניב ואח' פורסם בנבו), כמו גם הלכת צומת האלופים (עת"מ (חיו) 136/00 צומת האלופים בע"מ נ' ועדת הערר המחוזית חיפה (לא פורסם, 8.8.2000)).

57. העותרת תדגיש עוד, כי לאור מתן ההיתר ערב פגרת הפסח, ולאור דחיפות העניין, ביקרה השרה להגנת הסביבה אצל העותרת וסיירה במה שמתוכנן להיות מיקום חוות הטורבינות והדגישה בפני העותרת והנוכחים בסיוור, בהתאם לפרסום בתקשורת, כי: (1) "מדובר בתכניות שקיבלו מהוועדה המחוזית היתר בניה, בניגוד לעמדת המשרד אשר דרש מידע נוסף באשר לרעש ולפגיעה במגוון המינים, רטי"ג, החברה להגנת הטבע והמועצה, המתנגדים לכך נחרצות; (2) בכוונת המשרד להגנת הסביבה לפנות ביחד עם רטי"ג, כנגד הוועדה המחוזית, לערכאות המשפטיות בדרישה לבחינה של מידע נוסף שנדרש; ולבסוף הדגישה את הצורך ב- (3) חשיבה מחודשת (למרות אישור בעבר של התחנות המערביות בגלבו) בשל נתונים חדשים שהתקבלו במשרד להגנת הסביבה לגבי הטורבינות בגולן וכן בשל הצורך בחשיבה נוספת ומושכלת לבחינת כל ההשפעות האפשריות וכל זאת על מנת להגן על הסביבה.

העתק הפרסום בתקשורת מצ"ב ומסומן נספח 21.

58. והנה, לאחר פרסום החלטת המשרד להגנת הסביבה ורטי"ג לתקוף, במקביל להחלטת העותרת, את החלטת הוועדה המחוזית אשר ניתנה בניגוד לדין כאמור, בניסיון להכשיר בדיעבד את מתן ההיתר, ביום 23.4.2023, לאחר ששלחו אל השרה להגנת הסביבה מכתב בעניין, נפגש נציג היוזמים, מר פולישוק, ביחד עם נציגי רטי"ג והמשרד להגנת הסביבה, בניסיון, אשר עולה כדי ניסיון פסול, להניא אותם מלפעול כנגד החלטת הוועדה המחוזית.

במהלך הפגישה, כפי שנמסר לחברי צוות המעקב על ידי נציג רטי"ג אשר נכח בה, הפעיל נציג היוזמים על נציגי הרשויות לחץ (אשר אינו מקובל ובוודאי שאינו עומד בדרישות הדין), בין היתר, בכך שהודיע, כי היוזמים עומדים לחתום בימים הקרובים על מסמכי הזמנות (MOU) לרכישת הטורבינות בהיקף של מאות מיליוני ₪. פעולה אשר לו תתקיים, ספק אם יהיה ניתן להשיב את המצב לקדמותו לאחר שתצא אל הפועל – והרי שדי בכך כדי להצדיק לכל הפחות מתן צו ארעי במעמד צד עד להכרעה בבקשה לאחר מתן זכות תגובה וקיום דיון בעניין בהקדם.

59. רק לאחר משלוח הודעת מייל זו, ניאות יו"ר צוות המעקב, לאחר שתיקה ארוכה והימנעותו מכינוס צוות המעקב, לשלוח מייל כמענה להודעתו של נציג רטי"ג, בו הודיע, כי היוזמים ישלחו את כל החומרים הנדרשים לשם השלמת תכנית הניטור בשבוע הקרוב ולאחר מכן יכונס צוות המעקב. כל זאת ללא שנקב במועד מדויק, ומבלי להתחייב לדבר – שוב (!).

העתק הודעות המייל מיום 23.4.2023 מצ"ב ומסומן נספח 22.

60. לבסוף, משלא כונס צוות המעקב, נאלצה העותרת להגיש את העתירה הראשונה, ביחד עם בקשות למתן סעדים זמניים וארעיים במעמד צד אחד.

העתק העתירה הראשונה (ללא נספחיה) מצ"ב ומסומן נספח 23.

61. בית המשפט הנכבד נעתר כאמור לבקשה ונתן צו ארעי במעמד צד אחד, וזה הוארך, בהסכמת הצדדים אף לאחר קיום דיון ראשון בבקשה ביום 10.5.2023, תוך הודאת המדינה, כי היזמים אכן לא עמדו בכל התנאים למתן היתר ולאחר התתייבות המדינה לקיים את ישיבת צוות המעקב ביום 22.5.2023 ומיד לאתרת לכנס את רשות הרישוי לצורך מתן החלטה בהתאם להמלצת צוות המעקב.

ישיבת צוות המעקב ביום 22.5.2023

62. ביום 22.5.2023 התכנס צוות המעקב וקיים פגישה מקצועית וארוכה במשך למעלה משלוש שעות, בתחילה ביחד עם היזמים ולאחר מכן רק בהשתתפות חברי צוות המעקב, ועו"ד לביא-אפרת, אשר החליט, כי הוא משתתף גם כן על אף שאינו חבר בצוות המעקב ואינו מומחה בתחום הרלוונטי. כל זאת על אף מחאה שהובעה בעניין מצד חברי צוות המעקב ועל אף הודעתו לבית המשפט במהלך הדיון בבקשה למתן סעדים זמניים, כי עורכי דין לא יורשו להשתתף בישיבה.

63. כבר בשלב זה תדגיש העותרת, כי עד למועד הגשת עתירה זו לא פורסם פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המלא. האמור בעתירה זו מתבסס, בין היתר, על תמלול הקלטת ישיבת צוות המעקב שבוצעה על ידי חברי הצוות. העותרת תדגיש, כי מאחר ומדובר בעבודת תמלול מאוד מורכבת (בין היתר עקב ריבוי משתתפים), ומאחר ולא ניתן לעכב את הגשת בקשה זו, בשים לב לעובדה שהתלית צו תחילת העבודות פגה בעור שני ימים בלבד, התצהיר שמאשר את אימות התמלול יוגש מיד כשיתקבל בימים הקרובים.

העתק תמלול ישיבת צוות המעקב המלא מצ"ב ומסומן נספח 24.

64. ישיבת צוות המעקב החלה את כינוסה יחד עם כלל נציגי צוות המעקב וכן נציגי היזמים. עם זאת, בחלק השני עזבו את הפגישה נציגי היזמים ונותרו רק הגורמים המקצועיים המרכיבים את צוות המעקב, לשם דיון מקצועי בתכנית הניטור וקביעת התנאים למתן ההיתר, כמפורט בסעיף 6.14 (ב) לתוכנית.

65. אלא שלמרבח הפלא, עו"ד לביא-אפרת, המשמש כיועץ המשפטי שלועדה המחוזית, ואינו חבר או בעל מעמד בצוות המעקב, נותר גם הוא במהלך הדיון בחלק המקצועי של ישיבת צוות המעקב. כל זאת - על אף שאינו חבר צוות, וודאי שאינו גורם מקצועי הדרוש לשם הדיון וקבלת ההחלטות בו ואף לא השתתף בישיבות הקודמות של צוות המעקב.

66. תהיות בדבר נוכחותו של עו"ד לביא-אפרת בדיון המקצועי, כמו גם ניהולו האקטיבי של הדיון, הועלו מספר פעמים לכל אורך הישיבה. וראו:

"עו"ד ד. לביא אפרת: אני אגיד לך, אני הושב שצריכה להיות פה, אנחנו מאמצים את זה, או יש פה אולי עמדה אחרת שאני, שוב אני לא חבר כמו שרועי טרח להגיד בערך עשר פעמים, אבל אני כן, אני כן אגיד שאני הושב שרצוי שתהיה פה, אנחנו נאמץ את המלצה הזאת עם כמה שינויים, אה, אחד.."

וכן:

עו"ד ד. לביא אפרת: אוקי. בסדר. אתה יודע מה? אז יהיו פה שתי הצעות ורשות וישו תחליט מה היא מאמצת. חבל. אני מציע לכם להגיע לזה בהסכמה. תורידו את המילים היתר בניה, היתר בניה זה לא בסמכות של הועדה הזאת, אני מודיע לך שעל זה אתה יכול לכתוב כמה שאתה רוצה, אני לא אתן לזה לעבור. אתם יכולים לקבוע, אתם יכולים לקבוע את הלוחות זמנים,

רועי פדרמן: אבל בזיוק בגלל זה אתה, אתה, אתם נתתם את היתר הבניה ובזיוק בגלל זה יש פה בעיה שאתה מנהל את הדיון הזה. סליחה שאני אומר."

67. חמור מכך, עו"ד לביא-אפרת הפעיל לחץ בחוסר סמכות על חברי צוות המעקב, התערב באופן בוטה באופן קבלת החלטות בוועדה, תוך שהוא כופה עליה למעשה באופן שרירותי איזו החלטה לקבל, מכתוב איזו המלצה תועבר לידי רשות הרישוי ומרמו ביותר מחצי פה מה תהא החלטת רשות הרישוי לבסוף, ומתוך כך להשפיע על עבודת חברי הצוות המקצועי והמלצותיו אשר מועברות בסופן לידי רשות הרישוי רשות הרישוי היא זו שאמורה לקבל בעקבות המלצות הצוות החלטות אם לאמץ את המלצות צוות המומחים או לא, תוך חובתה כמובן לנמק את החלטותיה. וראו:

"עו"ד ד. לביא אפרת: אני אגיד לך, אני חושב שצריכה להיות פה, אנחנו מאמצים את זה, או יש פה אולי עמדה אחרת שאני, שוב אני לא חבד כמו שרועי טרח להגיד בערך עשר פעמים, אבל אני כן, אני כן אגיד שאני חושב שרצוי שתהיה פה, אנחנו נאמץ את ההמלצה הזאת עם כמה שינויים, אה, אחו.."

ל. רותם: אנחנו אומרים אנחנו נאמץ, כי החלטה הזאת צריכה לעבור כנראה לדיון ברשות רישוי מחוזית."

68. יודגש, כי לאורך כל הישיבה מבקש עו"ד לביא - אפרת לנטוע בחברי הצוות אמונות (מטעות ושגויות) לגבי היקף סמכותם, היקף פרישתן של המלצותיהם כמו גם תוכן ההמלצות. תוך כך עו"ד לביא-אפרת מסיט את חברי צוות המעקב מהדיון המקצועי, אשר לדעת הצוות היה אמור להתבצע עוד בשלב התנאים למתן היתר הבנייה, במטרה להביא לכך שהמלצות צוות המעקב יתייחסו אך לשלב היתר הפעלת הטורבינות. בפועל הפך עו"ד לביא-אפרת את הצוות המקצועי לכלי ריק ואת החלטותיה לאות מתה, תוך שהוא מכתוב לה, שלא כדין ובחוסר סמכות את החלטות שעליה לקבל ושולל ממנה למעשה את שיקול דעתה העצמאי. כך, לאורך כל הדיון, מבהיר נחרצות עו"ד לביא-אפרת כי אל לדיון לעסוק בשלב היתרי הבנייה. כל זאת בניגוד מוחלט לעמדת הוועדה המחוזית, כפי שבאה לידי ביטוי בעררים ובהליכים הקודמים בקשר לאישור התכניות נשוא הליך זה, כמפורט בהרחבה לעיל ולהלן. כך מדבריו:

"עו"ד ד. לביא אפרת: אני בכלל לא נכנסתי לזה. יש תוכנית שקובעת מתי מוציאים היתר בניה וההיתרים האלה צריכים לצאת ברגע שיש את ההמלצה. אתם לא יכולים לקבוע אם יצאו או לא יצאו היתרי בניה, זה לא בסמכותכם. וזה פה אני, בגלל זה אני כן יועץ משפטי ואני כן בא להסביר לכם את זה, אתם לא יכולים להחליט שלא יצאו היתרי בניה, אתם כן יכולים להחליט אם יצאו פה הנחיות ומתי עוצרים ומתי מפעילים ומתי עושים דברים מסוימים. אבל השאלה של אם יצאו היתרים הענין הזה מת, נגמר. זה הייתם צריכים להתנגד לתוכנית."

69. וכן:

עו"ד ד. לביא אפרת: רגע, קודם כל אנחנו לא מדברים בכלל על היתר בניה. ההיתר בניה יוצא. אנחנו לא מדברים בכלל על השאלה,

70. ועוד:

"עו"ד ד. לביא אפרת: אנחנו רוצים להוציא פה היתרי בניה. אנחנו לא רוצים לעכב את הוצאת ההיתרים, זאת כל המטרה של הישיבה הזאת שאנחנו, נוכל לאמץ את ההמלצה."

71. חמור אף יותר, שהוא מגדיל ומבהיר נחרצות לצוות המקצועי כי הוא לא ייתן להמלצה המתייחסת לעניין היתר הבניה לעבור. וכשלונו:

"עו"ד ד. לביא אפרת: אוקי. בסדר. אתה יודע מה? אז יהיו פה שתי הצעות ורשות רישוי תחליט מה היא מאמצת. חבל. אני מציע לכם להגיע לזה בהסכמה. תורידו את המילים היתר בניה, היתר בניה זה לא בסמכות של הוועדה הזאת, אני מודיע לך שעל זה אתה יכול לכתוב כמה שאתה רוצה, אני לא אתן לזה לעבור. אתם יכולים לקבוע, אתם יכולים לקבוע את הלוחות זמנים,"

72. ועוד:

"עו"ד ד. לביא אפרת: נטע, אנחנו לא, נטע, זה לא יהיה חלק מההחלטה כי זה לא יכול להיות חלק מההחלטה. אבל אני רוצה,"

73. ועוד:

עו"ד ד. לביא אפרת: אני לא, זה לא יכול להיות ונאוי.

רועי פדרמן: אבל דרור, אתה מגזים כאן. זה לא, אנחנו צוות מעקב.

רועי פדרמן: אוקיי, בבקשה. רגע, יש פה צוות. אם כול הצוות אומר שזה לא תומך בדבר הזה, אז זה ירד. אבל.

עו"ד ד. לביא אפרת: לא, אבל זה לא עניין של כול הצוות אומר. אתה יכול לקבוע גם שצריכים להוריד את הירח, זה לא קשור. אני אומר לך שזה לא קשור לסמכויות של הצוות הזה, אתה עכשיו עושה משהו שהוא לחלוטין חריגה מסמכות.

74. כל זאת תוך שהוא מתערב בעבודת צוות המעקב בכובעו כיועץ המשפטי של הרשות תכנונית – היא הוועדה המחוזית לתכנון ובניה המחוזית:

"עו"ד ד. לביא אפרת: בסך הכל אני מנסה להסביר לך משהו. יש פה שלושה, עוד פעם, שלוש תקופות חיים. היתר הבניה יוצא. עכשיו עוד שמתחילים לבנות יש, צריך להיות צו התחלת עבודות....

.....אחר כך יש לך את השלב שבין צו התחלת עבודות להפעלה וזה השלב שבו מתחילים לעבוד, אבל עדיין הטורבינות לא מועלות. אז אם יש דברים שאתה צריך לבדוק, לוודא לפני שאתה מתחיל. עכשיו תשמע, זה אחריות שלהם. הם יכולים להחליט שאם כרגע הם לא בטוחים מה יהיה מבחינת הזה, איזה דרישות אנחנו נציב להם, יכול להיות שהם יגידו בסדר, אז אנחנו נחכה עם זה עוד קצת, אבל זה שיקול שלהם, זה לא שיקול שלך, זה לא שיקול שלי, זה שיקול שלהם.

לכן אני, השאלה פה היא לא, קודם כל ברור שהמונט בהיתר בניה צריך לרדת. אתה רוצה לדבר על אם זה צריך להיות כתנאי לצו התחלת עבודות או כתנאי להפעלה או הגר רוצה לקבוע בהוראות שלה,"

75. וחמור מכך – עו"ד לביא-אפרת אף מודיע כבר מה רשות הרישוי המחוזית תחליט, בטרם התכנסה ובטרם ניתנה המלצת צוות המעקב ובוודאי שבטרם ניתנה ההצעה החלופית:

"מאחר ואני מוצא את הדישישה להמתין שנה שלמה עד לתחילת העבודות, מקום בו אלו צפויות להימשך שנהיים (כך שיהיה זמן מספיק לקבל מידע ולבצע שינויים נדרשים בהנחיות) ככזו החורגת בצורה משמעותית ממתחם הסבירות, אינני רואה מצב שרשת הרישוי תקבל המלצה כזו, והיא תינותר עם ההצעה החלופית..."

העתק מכתבו של עו"ד לביא-אפרת מיום 23.5.2023 מצ"ב ומסומן נספח 25.

76. במהלך הדיון דנו חברי צוות המעקב דיון ארוך ומעמיק בסוגיית ההשפעה של חברי צוות המעקב ועל חשיבות קביעת מועדי הרישוי – אשר יש לראות בהם חלק בלתי נפרד מהמלצות חברי הצוות. ראו להלן חלק מהדיון שהתבצע בעניין זה, בדבר המתלוקות שנערכו בין חברי הישיבה האם ראוי לקבוע התנאים למועד מתן צו תחילת העבודות או למועד מתן צו הפעלת הטורבינות:

"ו. גרנובסקי: אז זה 12 חודשים בעצם ההצעה שאנחנו נצטרך לחכות עד..

עו"ד ד. לביא אפרת: עד שהוא יתחיל לעבוד ואני מציע שזה יהיה במקביל.

ו. גרנובסקי: עכשיו, מהצד השני לאחר שיהיה במקביל יכול להיות שיתברר הערכה שלא יוכל לעמוד בתנאים בכלל ואז הוא ישקיע לחינם? זאת בעצם הדילמה?

רועי פדרמן: נכון.

עו"ד ד. לביא אפרת: כן, זאת שאלה, זה כבר הוא צריך לקבל את ההחלטה הזאת.

נטע: נכון ויקטור. אבל מצד שני זה עומד לו בתנאי ... ובכול שנעשה את זה יותר מוקדם ואם זה יעמוד בדברים, אז נוכל לעשות את זה כמה שיותר מהר.

רועי פדרמן: לא, לא. אבל ויקטור צודק כאן. זה בדיוק, על זה בדיוק הדיון. האם הם..

נטע: נכון. אבל תנו לו להחליט אם הוא לוקח את הסיכון או לא, אנחנו לא צריכים להחליט לו.

רועי פדרמן: זה בדיוק, פה בדיוק הנקודה, פה קבור הכלב, העטלף.

עו"ד ד. לביא אפרת: הדין שלכם על יעילות כיסוי המאגרים בסוף יגיד לו: תעשה עוד פעולות, תעשה פעולות נוספות, זה לא אומר בהכרח שאתם אומרים לו שהוא לא יכול להפעיל את הטורבינות. יכול להיות שתגידו לו טורבינה אחת אתה לא יכול להפעיל ושלושה אתה כן יכול להפעיל.

רועי פדרמן: נכון. על זה בדיוק הוויכוח. אנחנו רוצים לראות את הנתונים לפני שאנחנו מחליטים ולא אחרי שהוחלט כבר.

עו"ד ד. לביא אפרת: לא. אתה רוצה,

רועי פדרמן: לא אחרי שנפל דבר.

עו"ד ד. לביא אפרת: לא, ...

רועי פדרמן: זה בדיוק מה שויקטור אומר, על זה הוויכוח, על זה דיברנו עכשיו שלושת רבעי שעה.

77. וגם:

"ה. שושן: עכשיו רק שניה דרור.. אתה נשמע כמו בן אדם מאוד הגיוני. אתה רוצה להגיד לי דרור שהעגורונים הענקיים האלה שיעמדו שם ויניפו את הטורבינות והלהגים במרחק 60 מטר מהמאגר ומהאזור הזה זה לא ישפיע לנו על תוצאות הניטור בשנה הזאת!"

78. ובהמשך:

"עו"ד ד. לביא אפרת: אתה אומר אני רוצה ללמוד את זה. זה בסדר גמור, אתה לא תיתן לזה לפעול אם לא יהיה זה. אם יתברר שיש שמה חריגות.

רועי פדרמן: אבל הניסיון שלנו מלמד שברגע שטורבינות קמות אי אפשר, אי אפשר להזיז כלום, הכל נתקע בבתי משפט. אנחנו רואים את זה על בשרנו. וכאן החריגות זה לא חריגות של, רגע, זה לא חריגות, שניה דרור. שניה. אבל אנחנו רואים פה חריגות באלפי אחוזים, לא חריגות ב-5 אחוז.

נ. כאמר: זה על סמך תצפיות ועל בסיס מודלים.

רועי פדרמן: לא, לא, זה על סמך פגרים.."

79. וכך:

"נ. לדר: אני רק אתן לכם דוגמא אתם צריכים לייצר בטחון בתהליך לפני שעושים את כל הפעולות שאנחנו מוכנים כדי למנוע פגיעה. אוקי? לכן כל חווה נדרשת להציג תסריטים עתידיים, להציג הכנה ולכן בהקשר של הסעיף הקודם שרועי אמר מה קורה אם הגעת לחצי מהתמונה הצפויה אחרי 3 חודשים, היזם כדאי שיתחיל לחשוב מה יקרה בסוף השנה. עברנו אותה בשלום או שלא, אוקי. וכאן הכלים שאתם נותנים כדי לעשות את זה, אנחנו נגיד להם לסגור את הטורבינות? וואלה, רגע רבאק, אנחנו יודעים איפה אנחנו חיים, אני יושב מול מיטב עורכי הדין. אחד עו"ד שאני גאלץ לתת לו תשובות, להתזיין איתו, רק העניבה שלו עולה יותר מהמשכורת שלי עד הפנסיה, אוקי? וזה לא יקרה. אוקי. אז אני חושב שחוכמה, חוכמה מייצרים בהתחלה וזה התפקיד שלכם.

80. כאמר, בסיום ישיבת צוות המעקב הועלו שתי הצעות עליהן נדרשו חברי הצוות להצביע ולהכריע. בשל התמשכות הדין מעבר למצופה, הוסכם כי בסוף הישיבה ישלחו ההצעות בכתב לידי כלל חברי הצוות וכי הצבעות חברי הצוות תתבצע באופן אלקטרוני עד לבוקר שלמחרת לכל המאוחר בשעה 09:00.

81. ואכן, עוד ביום 24.5.2023 בשעה 16:57 פרסם נציג רטי"ג בצוות המעקב, מר רועי פדרמן, את שתי ההצעות המעודכנות בכתב, הן הצעת רטי"ג לאחר תיקונים והערות משיבת צוות המעקב והן הצעתו החלופית של עו"ד לביא-אפרת לכלל חברי הצוות.

העזק הצעות צוות המעקב כפי שנשלחו בכתב לחברי צוות המעקב מצי"ב ומסומן בספח 26.

82. שעות מספר לאחר מכן, בשעה 21:05 שלחה נציגת משרד האנרגיה, הגבי נטע כאנר, את התייחסותה להצעות תוך שהיא מציינת כי "איחודתי בין שני הקבצים – הצעת ההחלטה ותוכנית העבודה".

העותרת תדגיש, כי "התייחסותה / הצעתה" של נציגת משרד האנרגיה אינה חלק מההצעות שעלו להצבעה.

העתק תכתובת נציגת משרד האנרגיה ומסמך התייחסות מצדה מצ"ב ומסומן נספח 27.

83. ואכן, עד לשעות הבוקר הצביעו חברי צוות המעקב ברוב מוחלט של 5 חברים מתוך 7 בעד הצעת רטי"ג. הם: העותרת, המועצה המקומית, רטי"ג, המשרד לאיכות הסביבה, משרד הבריאות ומשרד החקלאות. משמעות המלצת צוות המעקב היא, כי צו תחילת העבודות מכוח היתרי הבנייה שינתנו יותנה בהשלמת פעולות הניטור לאחר כיסוי המאגרים ולאחר ישיבה נוספת של צוות המעקב, הכל כפי שוועדת המומחים המליצה וחרף כל ניסיונות עו"ד לבאי-אפרת לשנות את המלצת צוות המעקב.

העתק הצבעות חברי הצוות מצ"ב ומסומן נספח 28.

עו"ד לבאי-אפרת לא תשלים עם הצבעת צוות המעקב. באופן תמוה למדי, לאחר שהבין כי הצעת רטי"ג נבחרה החליט לבצע מקצה שיפורים להצבעת חברי הצוות. הלכה למעשה, ביקש לקיים הצבעה חדשה בדבר הצעה משופרת או לדבריו "הצעת פשרה", תוך שהוא מנמק את הצעתו כך:

"מאחר ואני מוצא את הדרישה להמתין שנה שלמה עד לתחילת העבודות, מקום בו אלו צפויות להימשך שנתיים (כך שיהיה זמן מספיק לקבל מידע ולבצע שינויים נדרשים בהנחיות) ככזו החורגת בצורה משמעותית ממתחם הסבירות, אינני רואה מצב שרשת הרישוי תקבל המלצה כזו, והיא תיוותר עם ההצעה החלופית..."

84. וזו הצעתו (נספח 26 לעתירה זו):

"צו תחילת עבודות יינתן רק לאחר שתוגש לוועדת המעקב עבודת ניטור (בנושא העטלפים) של 4 חודשים לפחות לאחר כיסוי המאגרים. צו הפעלה יינתן בכפוף לדיון בוועדת המעקב לאחר שתקבל עבודת ניטור בנושא העטלפים, של שנה שלמה לפחות, וצוות המעקב יהיה רשאי לקבוע, על בסיס זה, תנאים לצורך עמידת הטורבינות בערכים המנחים.

אודה על קבלת התייחסותכם להצעה. בהקדם."

85. זיודגש כי עו"ד לבאי-אפרת חרג מסמכות, עת, מעבר לעובדה שניהל את הישיבה כשהוא אינו חבר בצוות המעקב כלל, העלה לדיון הצעה נוספת, וזאת לאחר שצוות המעקב קם מכסאו, לאחר שנסגרה ההצבעה על נוסח המלצת צוות המעקב ופרסום ההחלטה הסופית, והחמור מכל - ובניגוד מוחלט לכל אמירותיו במהלך הישיבה, לפיהן אין לצוות המעקב סמכות לקבוע התנאים למתן היתרי הבניה. כל זאת תוך שהוא מסרב הלכה למעשה לקבל את החלטת גורמי המקצוע.

86. ואם בכך לא די, הרי ששוב הוא כבר תודיע למפרע שרשות הרישוי לא תקבל את המלצת צוות המעקב, על אף שהוא אינו חבר ברשות הרישוי וזו טרם התכנסה כלל.

87. בתשובה לטענות נציג רטי"ג בצוות המעקב, הגדיל עו"ד לבאי-אפרת וענה, בין היתר, כי:

"לא הספקתי להציע הצעת פשרה, כי הישיבה התארכה; אני לא מציע דיון מחדש. העמדות המקצועיות ברורות לכולם. גם הרציונל שלהם ברור לכולם, ואני לא חולק עליו. אני בן חושב שהשאריתם לרשות הרישוי לבחור בין שתי חלופות שהם קיצוניות מידי, ואפשר למצוא משהו מאוזן יותר, שיאפשר להגיע לפתרון שיהיה קרוב יותר לעמדות של כולם..."

העתק תשובת נציג רטי"ג ותגובתו של עו"ד לבאי-אפרת של רטי"ג במענה להצעת מצ"ב ומסומן נספח 29.

88. ורק בכדי שהנייר לא יצא חסר, העותרת תבקש להדגיש כי תשובותיו תמוהות בעיניה שהרי עו"ד לביא-אפרת לקח חלק משמעותי בישיבת צוות המעקב – שנוהלה (ממש כד:) על ידו. במהלך הדיון עו"ד לביא-אפרת הוא זה שהציע את ההצעה החלופית ואף ניסח אותה. וראו:

”עו"ד ד. לביא אפרת: יש בזה, אני חושב ש, אני רוצה להציע, לא אני, אני כבא כוחו של לירז, אני מציע הצעה נגדית, לא נגדית, אני חושב שרוב הדברים פה הם בסדר, אני חושב שרוב האמירות פה הן בסדר גמור, מה שצריך לעשות, מה שלדעתי צריך אה להגיד זה שלגבי הסעיף הזה של המהירות הנושא ייבדק על ידי משרד האנרגיה וככול שהנושא הזה יבוא לדיון חוזר או הנושא יישקל בשנית בהמשך, אם הם סבורים שזה לא נדרש בהיקפים האלו. ודבר שני שהוא חשוב זה אני חושב שזה צריך להיות להיתר הפעלה ולא להיתר תחילת עבודות, לצו תחילת עבודות; אז זה לדעתי שתי האפשרויות אה, שני הדברים שאני חושב שמצריכים תשיבה...”

89. יתרה מכך, לקראת סוף הדיון נשאל עו"ד לביא-אפרת אם הוא מעוניין להציע הצעת ביניים אך נמלך בדעתו. כך ממש:

”רועי פדרמן: למה לא לסגור? יש פה שתי הצעות, אפשר להצביע.

עו"ד ד. לביא אפרת, אתה רוצה להציע משהו ביניים?

עו"ד ד. לביא אפרת: אני מציע גם הצעת, לא, אני לא רוצה...”

90. לבסוף, גם הצעת הפשרה המאוחרת של עו"ד לביא-אפרת נדחתה על ידי צוות המעקב, באופן שבו 3 חברי צוות המעקב (ביניהם המשרד להגנת הסביבה) דחו אותה, ואילו 3 חברי צוות נוספים (ביניהם יו"ר צוות המעקב, מר לירז רותם) לא התייחסו אליה כלל. דחיית הצעה זו קיבלה ביטוי גם בהודעת הפרקליטות לבית המשפט בעתירה הראשונה שהוגשה בבוקר הדיון בפני בית המשפט ביום 24.5.2023.

העתק הודעת הפרקליטות לבית משפט בעתירה הראשונה מיום 24.5.2023 מצ"ב ומסומן **נספח 30**.

91. והרי שהצעת רטי"ג מיום 22.5.2023 אשר כאמור נבחרה ברוב של 5 מתוך 7 חברי צוות המעקב הינה למעשה – **המלצת צוות המעקב (”המלצת צוות המעקב”)**.

סילוף פרוטוקול ישיבת צוות המעקב וישיבות רשות הרישוי המתוזות

92. אלא שכפי שהעותרת גילתה בבוקר הדיון בעתירה הראשונה ביום 24.5.2023, דרך ההודעה שהגישה המדינת לבית המשפט הנכבד, פרוטוקול ישיבת צוות המעקב והמלצת צוות המעקב שנו - ובמילים עדינות “שופצו” והוצגו בפני רשות הרישוי המחוזית ועל בסיסם ניתנה ההחלטה השגויה לאמץ את ההצעה החלופית שבעדה הצביע חבר אחד בצוות המעקב, מר לירז רותם.

93. וכך ציינה רשות הרישוי המחוזית בהודעתה לבית המשפט:

”ניתנה החלטת צוות המעקב ביום 22.5.23. בעניין זה יודגש כי טרם התקבלו הערות של חברי הצוות לפרוטוקול אך בשל לוח הזמנים מוגש המסמך כעת בסייג זה. ממילא ככל ויהיו הערות הם לא ישנו את תוכן ההחלטה.”

94. העותרת תדגיש, כי כבר במהלך הדיון שהתקיים ביום 24.5.2023, היא הסבה את תשומת ליבו של בית המשפט לעובדה שהפרוטוקול מסולף ואינו משקף את שארע בישיבת צוות המעקב. והתמור מכך, העותרת אף הפנתה להודעת רשות הרישוי המחוזית, לפיה: **”ממילא ככל ויהיו הערות הם לא ישנו את תוכן ההחלטה”**, כל זאת בשים לב לכך שתוכן ההחלטה התבסס על פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף – לקרוא ולא להאמין.

95. ביום 29.5.2023, לאחר שהוועדה המחוזית ניאותה להסכים לקבל הערות לתיקון פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף, שלחו חברי צוות המעקב את הערותיהם. העותרת תדגיש לעניין זה, כי גם היא שיגרה, באמצעות באי כוחה, מכתב חריף ליו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה בו שטחה את טענותיה בדברים הפגמים שהתגלו בהתנהלות רשות הרישוי, כמו גם במסמך הנחזה להיות החלטת צוות המעקב.

העתק מכתבי חברי צוות המעקב, לרבות מכתבה של העותרת בדבר הערות לתיקון פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף מצ"ב ומסומן נספח 31.

96. השוואה בין פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף להצעת רטי"ג, כפי שנשלחה אל חברי צוות המעקב מעלה תמונה קשה לגבי עצם סילוף הדברים, ואף חמור יותר, לסיבות לכך. כך למשל (וזהו רשימה של הפערים העיקריים):

א. בהחלטת צוות המעקב נקבע כי:

"במודל השרידות שהציג היזם הוצגו היקפי פגיעה צפויים בעטלפים, העולים עד אלפי אחוזים מעל ערך הסף שנקבע למינים בסכנת הכחדה."

ואולם, במסמך הנחזה להיות החלטת צוות המעקב נכתב, כי:

"על פי נתוני הניטור שנאספו עד כה לנוכחות עטלפים בסביבת המאגרים, עולה חשש כבד שהיקפי הפגיעה הצפויים בעטלפים, יהיו גבוהים באלפי אחוזים מעל ערך הסף שנקבע למינים בסכנת הכחדה."

יובהר - השוני בניסוח אינו אך ענין מינורי או סגנוני אלא מדובר בשינוי מהותי לגופן של עובדות, כך: בעוד שבהחלטת צוות מעקב ברור כי מודל השרידות של היזם הציג ממצאים המשקפים היקף פגיעה צפויים העולים עד אלפי אחוזים, הרי שבניסוח הנחזה להיות הצעת צוות המעקב עולה, כי מדובר רק בנתונים חלקיים כאלו "שנאספו עד כה" תוך התעלמות ממודל השרידות שבוצע והוצג על ידי היזם. כמו כן, החלטה זו נוקטת לשון עמומה, כך שהמילה "הוצגו" (ביחס לנתונים) הוחלפה במילה "עולה חשש כבד", ולמעשה יוצרת ערפול מכוון של הנתונים, היינו במקום נתונים קיימים המעידים על חריגה בפועל באלפי אחוזים מערכי הסף הוצג כאילו קיים רק "חשש" לפגיעה.

ב. בנוסף, טבלאות 1 ו-2 אשר צורפו להחלטת צוות המעקב המקורית הושמטו מהמסמך הנחזה להיות הצעת צוות המעקב. גם במקרה זה – לא מדובר אך בפרט שולי וטבלאות אלה בעלות חשיבות מכרעת:

טבלה 1 שלהלן מפרטת את צפי הפגיעה בבעלי כנף אשר מבטאת חריגה העולה במאות אחוזים מערכי הסף המותרים – ומתבססת על נתונים שהיזם עצמו הציג;

טבלה 1. הערכת מניחה בעטלפים על פי מאסבס בחם לשרי הסף

סדר	הסדה סיסון	הארכת מניחה יאוכבע (בעטלפים/סדרביניה/כנה)	ערך סף (בעטלפים/סדרביניה/כנה)	חריגה מסדר הסף סי
1	EN	1.3	0.1	13
2	NT	0.534	0.2	2.7
3	EN	0.43	0.1	4.3
4	EN	0.42	0.1	4.2
5	EN	0.58	0.1	5.8
6	VU	0.58	0.2	2.9

ואילו טבלה 2 להלן מפרטת את הפגיעה בפועל בחוות אחרות באזור גלבוה המציגה תוצאות קשות ביותר של פגיעה בפועל בבעלי כנף בהיקף העולה באלפי אחוזים על ערכי הסף המותרים.

טבלה 2. איזון היקף הבנייה בפועל בהיתר סירין יגלבוץ בתקופה הביטור נמאי 2019 ועד מאי 2021

חווה	תקופה	עטלפון לבן שוליים	אשמן גדול	יזמב גדול	יזמב קטן
סירין	מאי 2019- מאי 2020	3327%	302%	1215%	372%
	מאי 2020- מאי 2021	2128%	484%	389%	351%
	מאי 2021- מאי 2022	-	-	618%	-
גלבוע	מאי 2020- מאי 2021	1792%	139%	98%	-
	מאי 2020- מאי 2021	3221%	-	-	-

למותר לציין את חשיבות השמטות תוכן המידע הזה – אשר אין חולק שלא חובא בפני רשות הרישוי, ועל כן גם לא קיבל התייחסות כנדרש.

ג. עוד, שבהחלטת צוות המעקב נכתב כך:

“התכנסות צוות המעקב לדיון על יעילות כיסוי המאגרים, לאחר ביצוע הכיסוי וניטור ההשפעה על פעילות עטלפים הינה תנאי לצו תחילת עבודות.”

כאמור, פשרה שהושגה לאחר מאמציו העיקשים של עו"ד לביא- אפרת להסיט את חברי צוות המעקב מעיסוק בשאלת מתן חיתר הבניה או סמכותם להשפיע על כך.

ואולם במסמך הנחזה להיות ההצעה נכתב כך:

“השלמת ניטור פעילות העטלפים לאחר כיסוי המאגרים לאחר 12 חודשים לפחות, והתכנסות צוות המעקב לדיון על יעילות כיסוי המאגרים כפתרון להרחקת עטלפים מטביבת הטורבינות, כפי שנקבע בהחלטות הקודמות של צוות המעקב.”

כאמור – התנאי לצו תחילת העבודות – נמחק כליל מנוסח החלטה הנחזית להיות של צוות המעקב. יתרה מכך, אין בסיכום של הישיבה כל התייחסות לדיון הארוך שהתקיים במסגרת ישיבת צוות המעקב ולמחלוקת שנפלה בין חברי הצוות ובין עו"ד לביא-אפרת בדבר התניית פעולות אלו כחלק מתנאי להיתר תחילת העבודות או היתר הבנייה.

היום העותרת יודעת לומר, כי לא בכדי הושמט החלק המתייחס לתנאי לצו תחילת עבודות ונוספה התערה “כפי שנקבע בהחלטות קודמות של צוות המעקב”. שכן למרבה הפליאה – החלטת רשות הרישוי (המאוחרת להחלטת הצוות) נסמכת (לכאורה) על הטענה כי החלטות קודמות של צוות המעקב לעניין זה התייחסו ל- היתר הפעלה - ולא כך היה (!).

97. רק ביום 28.5.2023 הודיע עו"ד לביא-אפרת, כי: **“לאחר קבלת התיקונים, הנושא יובא לבחינת רשות הרישוי פעם נוספת, לבחון האם יש צורך בעדכון ההחלטה שהתקבלה.”**

העתק הודעת המייל מיום 28.5.2023 מצ"ב ומסומן **נספח 32**.

98. ביום 1.6.2023 פרסם מר לירז רותם את פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המתוקן (יודגש, כי אין המדובר בפרוטוקול המשקף את הערות חברי צוות המעקב במהלך הדיון שארך למעלה משלוש שעות, אלא בסיכום הצעת צוות המעקב והמלצת צוות המעקב, כפי שנבחר) והודיע, כי בימים הקרובים תתכנס רשות הרישוי המחוזית לשם **אישור החלטתה מיום 23.5.2023** (כמפורט בגוף הודעת המייל – נספח 3 לעתירה זו).

99. ביום 8.6.2023 התכנסה שוב רשות הרישוי המחוזית ובהחלטתה מאותו יום אישרה למעשה את החלטתה מיום 23.5.2023 אשר התבססה כאמור על פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף. כל זאת בניגוד מוחלט להמלצת צוות המעקב, ונזך שנפלו פגמים רבים נפלו בעבודתה.

100. מכאן העתירה!

ג. **הטיעון המשפטי**

1.ג. בהתנהלות רשות הרישוי נפלו פגמים היורדים לשורשן של עניין המחייבים את פסילת החלטתה, המלצת

צוות המעקב הינה מחייבת

101. מן המקובץ לעיל עולה בבירור, כי עמדת הוועדה המחוזית והמועצה הארצית הינה שיש להרחיב את סמכויות צוות המעקב לצורך מניעת החשש להשפעות סביבתיות, בין היתר, בנוגע לבעלי כנף. למעשה צוות המעקב מהווה את נקודת האיזון היחידה ושומר הסף האחרון (לאחר שבוטלה החלטת הוועדה המחוזית לקביעת שלביות בין התוכניות) למניעת החשש לפגיעה סביבתית מעבר לערכי הסף שנקבעו בתוכניות. הן היזמים עצמם בהציגם עמדתם במסגרת ההליך לאישור תשריטים והן הוועדה המחוזית במסגרת הערר הביעו עמדתם כי צוות המעקב הוא בעל המומחיות המקצועית לבחון את ממצאי הניטור ובעל הסמכות לקבוע אם, מתי וכיצד יוצאו היתרים, ואין על החלטתו "ולו כלום".

102. והנה חרף עמדתה הנחרצת של הוועדה המחוזית כפי שהובאה בפני ועדת המשנה לעררים, שבת הדגישה את חשיבותו של צוות המעקב כגורם מקצועי שתפקידו למנוע סכנות צפויות סביבתיות, כאשר שיקול הדעת אם לאשר מתן היתר לטורבינות נתונה בידי צוות המעקב וחרף קביעתה של ועדת המשנה לעררים כי יש להרחיב את סמכויותיו של צוות המעקב מבצעת הוועדה המחוזית, תפנית תדה מעמדתה המקורית, ומקצצת בהחלטתה מיום 7.6.2023, באופן תמוה, מוקשה ובלתי מוסבר בפועל את סמכויותיו של צוות המעקב, מתעלמת במופגן מהמלצותיו ומהחלטתו המבוססת על שיקולים מקצועיים. עמדתה זו מנוגדת כאמור לעמדתה אותה ביטאה הוועדה המחוזית, לפיה לצוות המעקב נתונה סמכות רחבה ביחס לכל אחד משלבי התוכנית, הן באשר להקמה והן באשר להפעלה, עמדה אשר עליה הסתמכה ועדת המשנה לעררים בין היתר בהחלטתה לבטל את שלביות התוכניות, תוך קביעה כי הפתרון לחששות שהובעו על התושבים וצוות המאבק בנוגע להשלכות הסביבתיות של התוכניות ימצא כאמור בסמכויות הנרחבות שניתנו לצוות המעקב (ואשר על פי החלטתה יש עוד להרחיב סמכויות אלה).

103. בבג"ץ 963/19 פרופ' יוסי לשם נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 23.6.2019) נקבע כי יש לתת משקל משמעותי לעמדת הרגולטור, רטייג גם כאשר היא אינה עולה בקנה אחד עם עמדת היזם.

104. גם במסגרת דיון בערר על החלטת הוועדה המחוזית לדחות תכנית 254-0286005: אנרגיות רוח בעין השופט טענה הוועדה המחוזית צפון כי יש לקבל ללא עוררין את עמדת רטייג והמשרד להגנת הסביבה כאשר מדובר בעניין בעלי כנף, באשר הם המומחים בתחום. באותו עניין החליטה הוועדה המחוזית שלא לאשר את התוכנית בין היתר מהטעם שסקר בעלי הכנף הציג חריגה משמעותית מתנאי הסף באופן המצדיק את דחיית התכנית. ועדת הערר דחתה את העררים שהוגשו על החלטת הוועדה, ואישרה את החלטת הוועדה המחוזית, תוך שהיא קובעת:

"הוועדה המחוזית ציינה בין הנימוקים לדחיית התכנית כי "יש להימנע ככל הניתן מאישור חוות לטורבינות רוח שחלק ניכר מהטורבינות הכלולות בהן יידרשו למשטר הפעלה".

ככלל, אנו סבורים כי משטר הפעלה יכול לתת מענה לחשש מחריגות צפויות מהערכים שנקבעו. כפי שצינו בהחלטתנו בתכניות עין חרוד, גבע וכפר יחזקאל, לעניין החשש מפגיעה בבעלי כנף שתחורג מהתחזיות (ההדגשה הוספה):

"אנו סבורים כי הדרך להתמודד עם חששות אלה אינה באמצעות מימוש בשלבים של תכנית או תכניות, אלא באמצעות המנגנונים שנקבעו בתכניות דומות ובתמ"א 41 המוצעת לניטור ופיקוח ולקביעת משטר הפעלה. [...] כמפורט לעיל, נספח 3 המוצע לתמ"א 41 כולל הוראות בעניין ניטור ומעקב בהיבטים אלה, ודוגמאות לקביעת צוות מעקב בעל סמכויות משמעותיות ומשטר הפעלה מפורט קיימות, למשל, בהוראות תת"ל 47: טורבינות רוח בצפון הגולן ובתת"ל 78: טורבינות רוח בגולן – רוח בראשית. אנו סבורים כי על הוועדה המחוזית לאמץ הוראות אלה, בהתאמות הנדרשות, במסגרת התכניות שלפנינו, לשם הזהירות ועל רקע החששות שהחצנות השליליות של

התכניות יהיו גזולות מהחזוי כעת. אולם, כאמור, מנגנון של ניטור ומעקב הוא האמצעי להתמודד עם החששות, ולא קביעת שלביות בין התכניות".

יחד עם זאת, השימוש במשטר הפעלה נועד לוודא כי לא יהיו חריגות בלתי-צפויות מהתחזיות, המבוססות על מדידות שנערכות טרם אישור התכנית וטרם הפעלת הטורבינות. תכנית להקמת טורבינות רוח לוקחת בחשבון מרווח מסוים של סטייה מהתחזיות בעת המימוש גמול, ולשם כך קובעת, לשם הזהירות, משטר הפעלה. שונה הדבר כאשר מלכתחילה, התחזיות מעידות על חריגה מערכים מחייבים באופן שעשוי להביא לכך ש-4 מתוך 9 טורבינות יושבתו לפרקי זמן ניכרים, ובכך גם ישפיעו על תחזית תפוקת החשמל הצפויה מהתכנית ועל עצם ההצדקה להקמת הטורבינות" (סעיפים 216-218 לפסק הדין).

וכן:

"משטר הפעלה נועד עבור חריגה בלתי-מתוכננת מהתחזיות, ובתחום בעלי הכסף, שבו הניסיון שנצבר עד כה מעיד כי הפגיעה בפועל עלולה להיות גבוהה מהתחזיות, אין מקום לאשר תכנית החוזה פגיעה כה משמעותית בבעלי כסף בכלל, ובמין ספציפי בפרט" (סעיף 237 לפסק הדין).

105. עוד ציינה וועדת הערר, כי על בסיס עקרון הזהירות המונעת יש לחדד ואף להחמיר בקריטריונים הנדרשים:

"התכנית מושא הערר, כפי שהוגשה, נדחתה בצדק, בשל אי-עמידה בקריטריונים המקובלים לתכניות להקמת טורבינות רוח בהיבטי רגישות נופית-סביבתית, רעש, ריצוד ופגיעה בבעלי כסף. חלוף הזמן מאז דחיית התכנית לא חיזק את סיכוייה להתאשר, שכן המגמה המסתמנת היא לחדד את הקריטריונים ובמקרים מסוימים להחמירם, על בסיס עיקרון הזהירות המונעת" (סעיף 242 לפסק הדין) (ערר 52/20 חברת אנרג'יקס אנרגיות מתחדשות בע"מ נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז צפון פורסם בנבו מיום 11.10.20).

106. לענייננו, ובהשלכה לקביעות פסק הדין ולעמדת המועצה הארצית, לפיה יש לחדד ואף להחמיר את הקריטריונים על בסיס עקרון הזהירות המונעת, הרי שלאור הממצאים שהובאו וקיימים כבר כיום בנוגע לחריגה מתנאי הסף (ראה לעניין זה פרוטוקול משיבת צוות המעקב המתוקף) הרי שעמדת צוות המעקב לדחות את מתן ההיתר עד לאחר קבלת ממצאים נוספים הינה סבירה ואין להותיר את ברור הנושא עד להפעלת הטורבינות באופן שצפוי שיביא למשטר הפעלה ולהשבתתן.

107. נוכח הרכבו של צוות המעקב המונה נציגים ממשרדי ממשלה שונים (בריאות, רטי"ג, איכות הסביבה, אנרגיה ומשרד החקלאות) וכן נציג מנהל התכנון ונציג הרשות המקומית, ולאור טיב הסוגיות אותן היא נדרשת לבחון, הדורשות מומחיות ומקצועיות, הרי שבית המשפט לא יטה להתערב בשיקול דעתה, כל עוד המלצותיה התקבלו בהלך תקין (ולא נטען אחרת). בעניין דומה שבה נדונה שיקולי ועדת סל הבריאות שתפקידה לייצג לשר הבריאות בעניין תרופות שיכנסו לסל הבריאות עמד בית המשפט על עצמאותה של הוועדה המקצועית ועל מרחב שיקול הדעת הניתן לה, בדברים הבאים:

"...תפקידה של ועדת הסל הוא, אפוא, לייצג לגורמים הרלוונטיים בעניין קביעת סדרי העדיפויות בין הטכנולוגיות הרפואיות החדשות לצורך הרחבת הסל. אין חולק כי מלאכה זו דורשת מומחיות, ניסיון וראייה רחבה לשם מציאת האיזון הראוי בין מכלול השיקולים הרלוונטיים לעניין, שהינם זב-תחומיים ומורכבים כפי שעוד יפורט בהמשך הדברים. בהתחשב בכך, ראה שר הבריאות, בשיתוף עם שר האוצר, לכלול בוועדת הסל נציגים מתחומים שונים ובהם: נציגי הרופאים, נציגי קופות-החולים, כלכלנים וכן נציגי ציבור. הרבב של זה ועדת הסל נועד לסייע לה בהערכת הטכנולוגיות הרפואיות החדשות ובקבלת המלצות מתוך ראייה חברתית כוללת, ובשים לב להיבטים המקצועיים-רפואיים ולהיבטים הציבוריים השונים הקשורים בהוספת תרופות וטכנולוגיות חדשות לסל שירותי הבריאות; כל זאת, במסגרת המשאבים שהקצתה הממשלה לסל שירותי הבריאות עבור שנת התקציב הרלוונטית... נוכח הרכבה הייחודי של ועדת הסל ונוכח מקצועיותה ומומחיותה בשאלות הרגישות והמורכבות אותן היא בוחנת, נתון בידיה מרחב תמרון רחב יחסית בהפעלת שיקול-דעתה. בכלל, בית-משפט זה לא יעמיד עצמו במקומה של ועדת הסל ולא ימהר להתערב בשיקול-דעתה, כל עוד המלצותיה התקבלו בהליך תקין וכל עוד הוועדה לא סטתה באופן מהותי ממסגרת השיקולים הענייניים שעליה לשקול, או חרגה באופן ברור מהאיזון הראוי בין שיקולים

אלה במסגרת מתחם הסבירות (בגץ 3071/05 גילה לוזון נ' ממשלת ישראל, פד סג 1(1) פסקה 21-22 לפסק הדין).

108. בעניינינו יפים הדברים מקל וחומר, שכן מעמדו של צוות המעקב הינו כשל יועץ סטטוטורי שכן הוא כונן וסמכויותיו ניתנו לו במסגרת התוכנית שמעמדה כמעמד של חיקוק (על מעמד ממליץ סטטוטורי ראה בג"ץ 9163/01 שירותי בריאות כללית נ' שר האוצר, פ"ד נו 5 521).

109. כאמור, על פי עמדתה של הוועדה המחוזית כפי שהובאה בערך "תנאים להוצאת היתרי בנייה יהיו בהתאם להוראות שיינתנו על ידי הצוות המלווה", אולם גם אם נראה בצוות המעקב כגורם מייעץ בלבד, הרי שבהיותו צוות מקצועי המונה מומחים מדיסציפלינות שונות הרי שיש לתת משקל נכבד, שלא לומר מכריע להמלצותיו, ורק מטעמים מיוחדים ניתן לסטות ממסקנותיו. כך נקבע:

"אולם ככל שמרכיב המומחיות המקצועית שבהחלטה דומיננטי יותר, כך כבד משקלן של מסקנות הוועדה, עד כי "בנסיבות בהן נדרשת החלטה בעניין המחייב מומחיות מיוחדת, ומומחיות זאת אינה מצויה בידי הרשות המוסמכת אלא בידי הגוף המייעץ, יהיה לעצה משקל מכריע" (זמיר, בעמ' 852. השונו גם לבג"ץ 6777/98 רוזנברג נ' הוועדה לבדיקת מינויים, פ"ד נב(5) 721, 732 (1998)). אשר על כן, רק בהימצא טעם מהותי לדבר, ויכול הגורם הממנה לסטות ממסקנותיה של ועדת איתור, שלא נמצא כי פגם נפל בפעולתה" (בגץ 5755/08 יעל ארן נ' ממשלת ישראל 20.4.09).

110. והדברים יפים ביתר שאת, שעה שהגורם המוציא בפועל את ההיתר הוא רשות הרישוי המחוזית (אשר נכנסה לנעליה של הוועדה המקומית מכוח ההחלטה מיום 18.10.22), שלא תמיד עומדות לנגד עיניה שיקולים ציבוריים רחבים. היעלה על הדעת כי רשות הרישוי תוכל לתחליט שלא לאמץ המלצותיו של גוף מקצועי אשר לו המומחיות הנדרשת ואשר שוקל שיקולים ציבוריים מתוך מבט כללי ורחב.

111. כך נקבע:

"על-פי חוק הניקוז, תפקידיה העיקריים של המועצה הארצית הם לייעץ לשר החקלאות בכל הנוגע לאישורן של תכניות ניקוז ובהתוויית מדיניות כללית בתחום הניקוז. בדומה לוועדת הניקוז העליונה, מדובר בגוף ארצי המורכב ממומחים. אין זה גוף מקומי. חוק הניקוז קבע חובת התייעצות בגוף זה טרם אישורה של כל תכנית ניקוז (סעיף 21(ב) לחוק)... המטרה העומדת ביסוד הקמתו של גוף זה היא, כי יכהנו בו אנשי המקצוע המובילים בתחום הניקוז, אשר יידרשו להיבטים השונים הנוגעים לתכנון מפעלים בתחום זה...."

גם לאחר חקיקת חוק הניקוז, יש למועצה הארצית לענייני ניקוז חשיבות רבה. גם עתה, היא המופקדת על בחינת ההיבט המקצועי של תכניות ניקוז. היא המופקדת על מניעת פגיעה בסביבה ובבעלי קרקעות. היא הגוף אשר נועד להבטיח, כי פעולות ניקוז שיבוצעו ייעשו על-פי תכנון מראש ובעקבות מחשבה תחילה...."

אכן, חוק הניקוז אינו מקנה למועצה הארצית לענייני ניקוז סמכות המרעה. החוק מקנה למועצה תפקיד מייעץ. מן הבחינה הפורמאלית, ההחלטה בענייני תכניות ניקוז אינה טעונה אישור של מועצה זו, להבדיל מן הצורך באישורו של שר החקלאות. אך הלכה למעשה, הרכבה של מועצה ארצית זו ושל ועדת המשנה ההנדסית הסטטוטורית הפועלת לצדה, והמומחיות של גופים אלה, מלמדים כי יש לסמכות מייעצת זו משקל רב. יש לזכור, כי

"...המשקל של עצה עשוי להיות שונה, ואף ראוי שיהיה שונה, מעניין לעניין וממקרה למקרה. המשקל תלוי בנסיבות. בין השאר, הוא תלוי במהות העניין הנדון, בלשון ובתכלית של החוק הנוגע לעניין, במעמד ובמומחיות של הגוף המייעץ, בבשירות ובנסיון של הרשות המתייעצת. כך הדבר לגבי כל שיקול ענייני, וכך גם לגבי עצה, שאף היא שיקול ענייני. עד כדי כך, שבנסיבות מיוחדות, בהן נדרשת החלטה בעניין המחייב מומחיות מיוחדת, ומומחיות זו אינה נמצאת בידי הרשות המוסמכת אלא בידי הגוף המייעץ, יהיה לעצה כמעט משקל מכריע" (פרופ' י' זמיר הסמכות המינהלית (כרך ב) [13], בעמ' 852).

דומה, כי דברים אלה יפים למקרה שבפנינו. ענייני ניקוז הם תחום הנדסי מובהק, הדרוש מומחיות וניסיון. מועצת הניקוז היא גוף בעל מומחיות מובהקת בתחום שבו היא עוסקת. שר החקלאות, הוא הרשות המוסמכת על-פי חוק הניקוז לאשר תכניות,

אינו בהכרח איש מקצוע המומחה בתחום האמור. במצב דברים זה, דומה כי לעמדתה של מועצת הניקוז יהיה משקל רב ביותר. אם כן, כינונה של מועצה זו מעיד גם הוא על האינטרס הציבורי הכללי בהסדרתם של ענייני הניקוז....

השוואה זו יפה גם לענייננו. היא מלמדת על היחס בין רשות הניקוז מצד אחד, לבין המועצה הארצית לענייני ניקוז מצד אחר. היא מלמדת, כי מרבית הכובד בכל הקשור להיבטים של תכנון ענייני הניקוז, מצוי אצל המועצה הארצית לענייני ניקוז, ולא אצל רשות הניקוז.

לכך מצטרפת העובדה, שרשות הניקוז היא גוף בעל אופי מקומי. עקב כך, במצב שבו האינטרס הציבורי הכללי אינו חופף את תפיסתם של חברי גוף זה לעניין טובת המקום או האזור שבו הם מתגוררים, קיימת אפשרות, כי החברים בגוף זה יעדיפו את האינטרס הצר של המקום או האזור, על פני האינטרס הציבורי הרחב... (ראה: דג"ץ 3201/96 שר החקלאות ואח' נ' המועצה האזורית עמק לוד ואח', פ"ד נא(3) 661 עמ' 681-684).

112. וראה גם בג"ץ 8976/08 הקרן לדווחה לנפגעי השואה בישראל נ' החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נ' החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נפסי השואה בע"מ (פורסם בנבו מיום 20.8.09):

"אכן, רק תשע בקשות מתוך ארבעים ושלוש בקשות שהוגשו במקור הגיעו לשולחנו של דירקטוריון המשיבה לאחר מיון וסינון, על ידי הוועדה, של כל הבקשות שהוגשו. היה זה מן הראוי שבמסגרת כללי המנהל התקין גם הבקשות שלא הומצו על ידי הוועדה יגיעו לשולחנו של דירקטוריון המשיבה, על מנת שהאחרון יוכל להפעיל את שיקול דעתו באופן שלם ומושכל. ואולם, אין מדובר בגם היורד לשורשו של עניין ואין בכך להביא לבטלות החלטת הדירקטוריון לאשר את המלצות הוועדה. הטעם לכך הוא שבמקרה זה התייעצה הרשות המוסמכת, שאין לה כלים מקצועיים הכרחיים לשם מיון בקשות התמיכה, עם גורם מקצועי בעל מומחיות. ברי, כי המלצת הוועדה הינה בעלת משקל מחייב במידה רבה בשל הרובה המקצועי של הוועדה ופעילותה בהתאם לקריטריונים אובייקטיביים. ראוי להבהיר כי אל לו לדירקטוריון המשיבה להיות 'תותמת גומי' של הוועדה ורשאי הוא לשיקול שיקולים ענייניים נוספים ואחרים מאלו ששקלה הוועדה, אולם בכדי שניתן יהיה לסטות מהמלצותיה של ועדה כגון זו על כל מאפייניה הייחודיים, נדרש נימוק כבד משקל".

עו"ד לביא-אפרת התערב בחוסר סמכות בעבודת צוות המעקב, הטעה אותה וניסה שלא כדין להשפיע על המלצתה ואף לשנותה בדיעבד.

113. תפקידו של צוות המעקב להוות גוף עצמאי, בלתי תלוי ומקצועי גרידא, לבחינת עבודות הפרויקט ולווידוא העמידה בערכי הסף ובערכים המנחים של התוכנית.

114. כאמור, יש לעמוד שוב על תפקידו ומטרותיו של צוות המעקב והן - להוות גוף מקצועי, עצמאי ובלתי תלוי לצורך פיקוח על התוכנית ועמידה בתנאי הסף וערכי הטבע המוגנים אשר נקבעו בתוכנית.

115. אלא שנדמה כי כל מטרותיו של עו"ד לביא-אפרת הוא למסמס את תפקידו של צוות המעקב ולהכניס שיקולים זרים לתוך דיון מקצועי של צוות המעקב והמלצותיו.

116. ולראיה, כך מבהירים לו חברי הצוות והגורמים המקצועיים:

"נ. לדר: לא. לא חבר'ה רגע, טליחה. זה ביולוגיה, על מה אתם מדברים? זה לא נתון שאני אומר שמונה ואותה אומר שש. אנחנו אומרים best practice צריך להבין שנה שלמה כדי לקבל תמונת מצב על העונתיות, על המינים, על הנדידה. על המורכבות של מינים יציבים ומינים נודדים. יש כאן תמונה שצריכה להתברר כדי לענות על השאלה שבגינה אתם בכלל התחלתם את כל התהליך הזה. האם כיסוי המאגרים נותן מענה. אי אפשר לקצר, אחרת אתם ביטלתם את הכלי היחיד שהיה לכם כדי להשתמש בו שזה ידע, אוקיי? אז לקבל החלטה כי נראה לי. זה לא עובד ככה.

עו"ד ד. לביא אפרת: רגע, אבל השאלה אם אתה אחרי 4-5 חודשים אתה יכול בכול זאת לקבל איזושהי תמונה שלגביה אתה יכול כבר להתחיל להבין לאן זה הולך?

נ. לדר: אז זה חוזר חזרה לשאלה האם נצפתה פגיעה לפני חצי שנה אני יכול להשליך מזה על שנה שלמה? זה קשה. שמעתם מכמה אנשים כאן את המגבלות ולכן זה לא נכון

לעשות את זה. זאת בדיוק הליך שבה אתם דוחקים כאן את השיח המדעי החוצה, מה לעשות? אלו האילוצים.

עו"ד ד. לביא אפרת: אנחנו מנסים להגיע לאיזושהי פשרה.

נ. לדר: אבל מה זאת אומרת? אתה עושה פשרה, אבל אתה מבטל כאן את השימוש בכלים היחידים שאנחנו יכולים להשתמש בהם,

עו"ד ד. לביא אפרת: אני אומר שאפשר לעשות את הדיון הזה פעמיים, אני אומר שאפשר לעשות דיון אחד אחרי שיש נתונים חלקיים ואת הדיון המלא אחרי שיש נתונים מלאים ואז,

נ. לדר: רגע, זה. על זה אני מסכים איתך שצריך להציג את הנתונים ובעניין הזה מצידי גם שיציגו כול 3 חודשים. אין להסיק ולקבל החלטות ואני אומר לך כאיש מקצוע שמבין גם בסטטיסטיקה בעניין הזה קצת. אני אפשר לקבל החלטות, בדרך כלל על בסיס נתונים חלקיים, אוקיי? זה נכון שתעקבו וכולי, אבל לקבל החלטות? אני הייתי נזהר מזה כמו מאש וגם זה בדיוק הפתח שבו כול אחד יכול לתקוף את זה שזה,

117. עוד, העותרת רואה בחומרה רבה את ניסיונותיו של עו"ד לביא- אפרת להשפיע כך ממש על תוכן המלצת הצוות.

118. כך למשל, עו"ד לביא- אפרת מכתוב (ממש כך) לחברי הצוות את המלצותיו.

"רועי פדרמן: דרור, בוא תנסח מה אתה אומר לגבי. אני רוצה שזה יהיה כתוב.

עו"ד ד. לביא אפרת: אנחנו עוקבים אחרי ההנחיות הכלליות, תלך, תוריד את הבולט, ל. רותם: אפשר משהו כמו צוות המעקב מסב את תשומת לב היזם ולכן הוצאה החלטה.

עו"ד ד. לביא אפרת: לא, זה לא פה, זה מחוץ להחלטה. צוות המעקב אה אה, לא, לא צריך צוות המעקב, אין צורך לכתוב בצוות המעקב.

רועי פדרמן: למה? אנחנו לא צוות המעקב?

עו"ד ד. לביא אפרת: צריך לכתוב בחוץ, מחוץ להחלטה, מחוץ להמלצה הזאת, תכתוב בסוף הערה, כן. האמור בהמלצה זו אה אינו,

רועי פדרמן: אני מרגיש בכיונה ג' שהמחנכת מכתובה לי.

עו"ד ד. לביא אפרת: אינו פוגע בכול חובה שעל פי דין.

רועי פדרמן: לא, אני לא. תשמע, עזוב, אני לא עורך דין. בדיוק בשביל זה, תשמע, אני,

עו"ד ד. לביא אפרת: לא, אתה לא פוגע. תחזור על זה, לרבות קבלת אה היתר פגיעה מ... אה... כלומר האמור בהמלצה זאת אינו פוגע בכול חובה אחרת על פי דין לרבות הצורך בקבלת היתר פגיעה, אה..."

119. עוד בסופם של הדברים, אם כי לא בשולי חשיבותם, העותרת תביע תמיהה רבתי נוכח עמדתם של גורמי התכנון ובראשם עו"ד לביא- אפרת בדבר סמכויות צוות המעקב.

120. לזידים של אלו לצוות המעקב אין סמכות לקבוע בדבר שלבי הרישוי. בהתאם לעמדת רשות הרישוי שצוינה בהחלטתה מיום 23.5.2023 :

"מובהר בזאת כי תפקידו של צוות המעקב אינו לקבוע את הליך הרישוי, אלא לקבוע את ההוראות לעניין תכנית הניטור, מעקב אחרי הניטור וההשפעות הסביבתיות של חוות הטורבינות, מעקב אחד מרכיבי החקלאות ומתן חוות דעת בדבר ביצוע תכנית הניטור, שינוייה והתאמתה מעת לעת, לרבות האפשרות לנקיטת אמצעים לצמצום ההשפעות הסביבתיות של חוות הטורבינות (רעש, ריחוד, בעלי כנף) ולוודא עמידה בערכים המנחים, והכל כפי שנקבעו בתוכניות המאושרות. שלבי הרישוי, מאידך, הינם בסמכותה הבלעדית של רשות הרישוי, והיא זו אשר תכריע בהם."

121. אלא, שמהצעת עו"ד לביא- אפרת עולה תמונה אחרת ממנה משתמע, ללא ספק, כי גם גורמי התכנון ועו"ד לביא- אפרת בעצמו כן מכירים בסמכותו של צוות המעקב להשפיע על שלבי הרישוי ובפרט על המועדים בהם יינתנו שלבי הרישוי. וראו לדוגמא את "הצעת הפשרה" מטעם עו"ד לביא- אפרת.

"צו תחילת עבודות יינתן רק לאחר שתוגש לוועדת המעקב עבודת ניטור (בנושא העטלפים) של 4 חודשים לפחות לאחר כיסוי המאגרים. צו הפעלה יינתן בכפוף לדיון בוועדת המעקב לאחר שתתקבל עבודת ניטור בנושא העטלפים, של שנה שלמה לפחות, וצוות המעקב יהיה רשאי לקבוע, על בסיס זה, תנאים לצורך עמידת הטורבינות בערכים המנחים.

אודה על קבלת התייחסותכם להצעה. בהקדם."

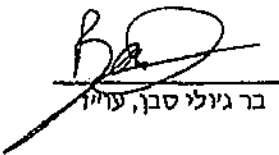
122. ברקע זה, העותרת תטען כי מתקיימים בעניינה התנאים למתן צו ארעי וצו ביניים, כמבוקש בפתיה לעתירה זו.

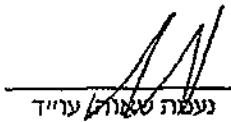
ד. סיכום

123. כאמור לעיל, בקשה זו מוגשת אך מספר ימי עבודה בודדים לאחר פרסום ההחלטה האחרונה, כמו גם לאור מיצוי ההליכים מטעם העותרת אל מול כל רשויות התכנון והבנייה ואל מול הוועדה המחוזית, בקשה זו – מוגשת ללא כל דיחוי וללא כל שיהוי.

124. על יסוד כל האמור לעיל, מתבקש בית-המשפט הנכבד להורות, כמבוקש בפתיה לעתירה זו.

125. לתמיכה בעובדות המפורטות בעתירה זו מצורף תצהירו של מר עובד נור, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה הגלבוץ וראש המועצה האזורית הגלבוץ.

בר גיולי סבן, עו"ד

נעמה סרל, עו"ד

אהרון עוני, עו"ד

איתן לירז, עו"ד

איתן לירז ושות', עורכי דין
בי"כ המבקשת

תצהיר

אני החתום מטה, עובד נור, נושא ת.ז. 028412005 לאחר שהוזהרתי, כי עלי להצהיר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזאת כלחלן:

1. הנני מכתן כיו"ד הוועדה המקומית לתכנון ובנייה במועצה האזורית גלבוע וראש המועצה האזורית הגלבוע ("העותרת"), ועושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה המנהלית המוגשת על ידי העותרת לבית המשפט לעניינים מנהליים בנצרת ("הבקשה").
2. הנני מצהיר בזאת, כי האמור בסעיפים 1-10, 20-99 לבקשה ידוע לי מידיעה אישית ולפי מיטב ידיעתי ואמונתי.
3. המקורות לידיעתי הינם מסמכים שהובאו בפני וצורפו לבקשה וכן על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי מבאי כוחה של העותרת, שלו אני מאמינה.
4. הנני מצהיר כי השם לעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

עובד נור
ראש המועצה
עובד נור

אישור

אהרון שורץ, עו"ד
מ.ר. 59214

אני הח"מ, עו"ד _____ (מ.ר. _____), מרחוב 50/18 מאשר בזאת, כי ביום 21.6.20 הופיע בפני מר עובד נור, אשר זיהה עצמו באמצעות ת.ז. מס' 028412005 / המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו שלעיל וחתם עליה בפניי.

אהרון שורץ, עו"ד
מ.ר. 59214

עו"ד

ייפוי-כח

אנו הח"מ, הוועדה המקומית לתכנון ובנייה גלבע, ממנים בזאת את עו"ד איתן לירז ו/או כל עו"ד אחר משרד איתן לירז ושותי משרד עורכי דין, לרבות עו"ד שחף גודר ו/או עו"ד גיא רכס ו/או עו"ד אמרת לירז ו/או עו"ד לאור בן דרור ו/או עו"ד רפאל וילורי ו/או עו"ד יעד רותם ו/או עו"ד יאיר סינדלס ו/או עו"ד אהרון שרף ו/או עו"ד סהר אלגאווי ו/או עו"ד נתנאל יונה /או חן דוקר (כולם ביחד וכל אחד מהם לחוד) להיות באי כוחנו בעניין בעתירה מנהלית ובקשה לצו מניעה זמני כנגד הוועדה מחוזית בקשר עם היתרי בנייה מס' 1-10000215683; 1-1000213237; 1-1000223511; ו-1-10000223586, וכן בכל הליך שהוא הקשור ו/או שיבצע ו/או שנובע מכך.

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנייל יהיו באי כוחנו הנייל רשאים לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן הכול בקשר לעניין חנייל והנובע ממנו כדלקמן:

- 1) לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, זיון נוסף הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מההליכים הנייל ללא יוצא מן הכלל.
- 2) לחזמן עדים, למנות מומחים, ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים כיום ושיהיו קיימים בעתיד, או בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחרת שחלה או שתחול על כל תביעה או הליך אשר עלולים לקום עקב ההליכים הנייל.
- 3) לחתום או לשלוח התראות מכל סוג שהוא, לדרוש הכרזת פשיטת רגל, או פירוק גוף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות או הנובעות מהעניין הנייל.
- 4) להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנייל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים וכל ערכאות שיפוטיות ומעין שיפוטיות אחרות.
- 5) למסור כל עניין הנוגע או הנובע מהעניין האמור לעיל לבוררות, להכרעת מומחה או לפישור ולחתום על שטר בוררין או על כל מסמכים אחרים שידרשו לשם כך כפי שבאי כוחנו ימצא נכון ולהועיל.
- 6) להתפשר בכל עניין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שקול דעתם של באי כוחנו ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לו.
- 7) לגבות כל סכום בכל עניין מהעניינים הנייל לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד.
- 8) להוציא לפועל כל פסייד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המותרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל.
- 9) לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר באי כוחנו ימצאו לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנייל או הקשור אליו.
- 10) לייצגנו ולהופיע בשמנו בפני כל רשות או מוסד, בין ממשלתי ובין שלא, לחתום במקומנו על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרשות או מוסד כאמור ולטפל בכל דבר ולבצע כל פעולה הנוגעים לאותו גוף.
- 11) להעביר ייפוי כח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברת לאחרים, לפטורם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את העניין הנייל לפי ראות עיניהם ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצאו לנכונים ומועילים בקשר עם ענייננו הנייל, וחנו מאשרים את מעשיהם או מעשי ממלאי המקום בתוקף ייפוי כח זה מראש.

הכתוב דלעיל ביחיד יכלול את הרבים ולהפך.

ולראייה באנו על החתום, היום 30 באפריל, 2023

הריני לאשר חתימת הנייל

אהרון שרף, עו"ד
מ.ר. 5921

רשימת נספחים

מס' נספח	תיאור	
1	העתק ההחלטה מיום 7.6.2023	32
2	העתק פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף	39
3	העתק פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המתוקן	44
4	תרשימים מתוך היתרי הבניה להמחשת האפשרות להרחקת הטורבינות מהמאגרים	51
5	העתק התכניות	58
6	העתק סיכום ישיבות צוות המעקב מיום 2.11.2021 ומיום 14.2.2022	183
7	העתק מכתב השרה להגנת הסביבה לשעבר מיום 18.7.2022	188
8	העתק מכתב רטי"ג לשעבר מיום 11.7.2022	195
9	העתק פרוטוקול הדיון והחלטת וועדת הערר מס' הג/1005-0122 מיום 12.5.2022	198
10	העתק התלטת וועדת הערר מס' הג/1020/0322 מיום 18.10.2022	231
11	העתק המכתב מיום 25.12.2022	238
12	העתק הודעת המייל מיום 1.2.2023	249
13	העתק מכתב רטי"ג מיום 2.2.2023	251
14	העתק הודעת המייל מיו"ר צוות המעקב אל חברי צוות המעקב עם תכנית הניטור המעודכנת והחומרים שצורפו לה	256
15	העתק מכתב מטעם המשרד להגנת הסביבה מיום 28.2.2023	269
16	העתק מכתב רטי"ג מיום 12.3.2023	271
17	העתק הודעת המייל מיום 30.3.2023	273
18	העתק ההסכם בין היזמים לחברת החשמל	275
19	העתק היתרי הבנייה	279
20	העתק אישור המסירה והקריאה מיום 4.4.2023 והחלטה מיום 19.4.2023	292
21	העתק הפרסום בתקשורת	297
22	העתק הודעות המייל מיום 23.4.2023	301

	תיאור	מס' נספח
304	העתק העתירה הראשונה (ללא נספחיה)	23
317	העתק תמלול ישיבת צוות המעקב	24
414	העתק מכתבו של עו"ד לביא-אפרת מיום 23.5.2023	25
416	העתק הצעות צוות המעקב כפי שנשלחו בכתב לחברי צוות המעקב	26
421	העתק תכתובת נציגת משרד האנרגיה ומסמך ההתייחסות מצדה	27
428	העתק הצבעות חברי הצוות	28
433	העתק תשובת נציג רט"ג ותגובתו של עו"ד לביא-אפרת במענה לתשובת רט"ג	29
438	העתק הודעת הפרקליטות לבית משפט בעתירה הראשונה מיום 24.5.2023	30
454	העתק מכתבי חברי צוות המעקב, לרבות מכתבה של העותרת בדבר הערות לתיקון פרוטוקול ישיבת צוות המעקב המסולף	31
470	העתק הודעת המייל מיום 28.5.2023	32